

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 22
DECEMBER 2017 OVER HET LOKAAL BESTUUR****Samenvatting**

Dit ontwerp van decreet wijzigt het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

Op hoofdlijnen wordt het volgende geregeld:

1. berekening van de wedde van uitvoerende mandatarissen vanaf december van het verkiezingsjaar op basis van de bevolkingsaantallen van dat jaar;
2. eedaflegging van de schepenen in handen van de voorzitter van de gemeenteraad;
3. eedaflegging van de voorzitter van de installatievergadering van de gemeenteraad in handen van het oudste gemeenteraadslid;
4. de gemeenteraad kan de zittende voorzitter vervangen;
5. de verzekering bestuurdersaansprakelijkheid voor lokale mandatarissen;
6. de gemeenteraadscommissie weerspiegelt de meerderheid van de raad zoals die blijkt na aanneming van een collectieve motie van wantrouwen;
7. meer autonomie bij het differentiëren van tarieven van opcentiemen;
8. bij het bepalen van subsidiereglementen en het toekennen van nominatieve subsidies wordt een "Nederlandsclausule" ingevoerd;
9. de gemeenteraad kan een opengevallen schepenenmandaat invullen of beslissen dat niet te doen in geval er geen batige opvolgers op de akte van voordracht staan;
10. de gemeenteraad kan de rangorde van de schepenen tijdens de bestuursperiode wijzigen;
11. de gouverneur, respectievelijk de gemeenteraad krijgt kennis van de aanneming van een collectieve motie;
12. de schorsing als gemeenteraadslid werkt door naar het mandaat van schepenen of burgemeester;
13. de retributiebevoegdheid van de raad voor maatschappelijk welzijn;
14. een continuïteitsregeling bij ontslag van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst;
15. een langere termijn om de notulen van het bijzonder comité voor de sociale dienst te bezorgen aan de leden van het comité;
16. conformering van regelingen die verwerking van persoonsgegevens behelzen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming;
17. het opheffen van het verbod voor de leidinggevende ambtenaren om daden van koophandel te stellen;
18. de explicitering van de mogelijkheid van de gemeenteraad om via debiteurenbeleid armoede te bestrijden;
19. de terbeschikkingstelling en overdracht van personeel;
20. bijsturingen inzake tucht met betrekking tot statutair personeel;
21. verduidelijkingen inzake lokale financiën;
22. het faciliteren van de digitalisering van de initiatieffase van een volksraadpleging;
23. verduidelijkingen inzake toezicht op de politiezone;
24. het vormen van districten gelijktijdig met de vrijwillige samenvoeging van gemeenten;

25. de mogelijkheid tot aanstelling van een gewezen adjunct-directeur van een samengevoegde gemeente in een passende functie van niveau A;
26. het 'selectief' kunnen toetreden tot een opdrachthoudende vereniging door het lokaal bestuur;
27. de mogelijkheid van dubbel presentiegeld voor de vervanger van de voorzitter van de raad van bestuur van een samenwerkingsverband;
28. de vermelding in de statuten van het voorwerp van een intergemeentelijk samenwerkingsverband;
29. de vaststelling van de rechtspositieregeling van een autonome verzorgingsinstelling los van de rechtspositieregeling van OCMW-personeel;
30. de vaststelling van de rechtspositieregeling van de welzijnsvereniging los van de rechtspositieregeling van OCMW-personeel;
31. het aantonen van meerwaarde van de keuze voor een samenwerking met een private partner;
32. de doorwerking van een aantal van bovengenoemde regelingen naar de districten;
33. technische correcties en/of verduidelijkingen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het Regeerakkoord 2019-2024 gaat uit van een efficiënte, slagkrachtige, transparante, burgergerichte en toegankelijke overheid als basis voor het creëren van welvaart, welzijn en vertrouwen bij de Vlaamse burger. Deze kwaliteitseis geldt zowel voor de Vlaamse overheid als voor de lokale besturen. In het licht daarvan, wordt de organieke regelgeving voor de lokale besturen verder vereenvoudigd. De Beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2019-2024 gaat hier verder op in en beoogt onder meer een transparant overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, bestuurskrachtige gemeenten met meer beleidsautonomie en slagkracht en een lokale democratie waarin elke Vlaming volwaardig kan participeren. Het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie zette al enkele van deze beleidsdoelstellingen om in de realiteit.

2. De hier voorgestelde wijzigingen met betrekking tot verzelfstandiging en samenwerking, samen met de andere inhoudelijke en technische verbeteringen van de organieke regelgeving, voeren de strategische en operationele doelstellingen in de Beleidsnota Binnenlands Bestuur en in de Beleids- en begrotingstoelichting 2021-2022 verder uit in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (hierna decreet over het lokaal bestuur genoemd). Het gaat meer bepaald om de volgende doelstellingen:

Strategische doelstelling 1. Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant

Organisatiedoelstelling 1.2. We vereenvoudigen het scala aan verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen

Strategische doelstelling 2. Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie

Organisatiedoelstelling 2.2. We stimuleren fusies van gemeenten

Organisatiedoelstelling 2.3. We verbeteren de organieke regelgeving en versterken daarbij de gemeenteraad

3. Onder de beoogde verbetering van het decreet over het lokaal bestuur valt ook de digitalisering van de initiatieffase van de gemeentelijke volksraadpleging.

De verbetervoorstellen die de conformering van het decreet over het lokaal bestuur aan de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna de AVG genoemd) betreffen, gebeuren op basis van het advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens bij het decreet ter versterking van de lokale democratie. Deze AVG-conformering werd reeds aangekondigd in de schoot van de regering naar aanleiding van het goedkeuren van het ontwerp van decreet tot versterking van de lokale democratie (zie VR 2021 1202 DOC.0148).

Het voorstel in dit ontwerp van decreet om gelijktijdig met het fusietraject ook districtvorming mogelijk te maken, kadert in de doelstelling om de regelgeving voldoende fusievriendelijk te maken. Gebleken is dat het voor een fusie met een grote stad of centrumstad een hinderpaal vormt dat niet gelijktijdig districten kunnen opgericht worden.

B. Inhoud

1. Verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen

1.1. Uitgangspunt: optimalisatie en/of harmonisering

4. Het recente juridisch-bestuurskundig onderzoek van de universiteiten van Gent en Hasselt¹ stelt bottom-up vast dat het werkveld met het organiek palet van verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen tevreden is. Dat palet dekt zo goed als alle taken, opdrachten en doelstellingen van de lokale besturen af. In het verlengde van die vaststelling formuleert dit ontwerp van decreet geen fundamentele hervorming, een reductie of uitbreiding van het aantal vormen. De voorliggende wijzigingsvoorstellen met betrekking tot verzelfstandiging en samenwerking van lokale besturen beogen in dezelfde lijn enkel een optimalisatie en/of een harmonisatie te bewerkstelligen.

1.2. Optimalisatie en professionalisering in het algemeen

¹https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/sites/default/files/public/thema/verzelfstandiging_samenwerking/rapport_evaluatie_organiek_kader_verzelfstandiging_samenwerking.pdf

5. Het dubbel **presentiegeld** dat onder de decretale voorwaarden toegekend kan worden aan de voorzitter van de dienstverlenende vereniging, de opdrachthoudende vereniging en de voorzitter van een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn kan voortaan ook toegekend worden aan de vervanger van de voorzitter.

6. De **statuten** van de dienstverlenende en de opdrachthoudende vereniging vermelden het **voorwerp** van de vereniging. Dat voorkomt vage en allesomvattende doelstellingen en versterkt de mogelijkheid om aan de werking van de vereniging op het vlak van die welomschreven doelstellingen en activiteiten een regionale inslag te geven.

7. De gemeenteraad moet na de goedkeuring van de jaarrekening van het autonoom gemeentebedrijf niet langer **kwijting** verlenen aan de bestuurders. De gemeente beschikt namelijk over voldoende andere middelen om haar rechten ten overstaan van het autonoom gemeentebedrijf te doen gelden.

8. Het dossier tot oprichting van - of de toetreding van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (hierna OCMW genoemd) tot een vereniging of vennootschap van privaatrecht van woon- en zorgcentra moet niet langer getoetst worden aan de noodzaak om een private partner aan te trekken, maar enkel aan de **meerwaarde** daarvan en van de keuze voor de privaatrechtelijke rechtsvorm in kwestie.

1.3. Optimalisatie en professionalisering van het ziekenhuislandschap in het bijzonder

9. In het licht van de toenemende schaalvergroting en optimalisatie van het ziekenhuisaanbod in Vlaanderen voltrekken er zich op het terrein verschillende fusies van ziekenhuizen waarin ook publieke ziekenhuizen betrokken zijn. Aan een fusie gaat meestal een onderhandelingsproces vooraf. Dat proces is gericht op een meerwaarde voor de betrokken partners. Daarbij zijn wederzijds vertrouwen en een correcte waardebeoordeling cruciaal om het fusieproces tot een goed einde te brengen. Daarom verruimt dit decreet de basis voor de verdeling van de **stemverhoudingen** in de statuten van de ziekenhuisvereniging tot alle naar economische maatstaven waardeerbare vormen van ziekenhuisgebonden **inbreng**.

10. In lijn met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019 (hierna het Wetboek van vennootschappen en verenigingen genoemd), kunnen alle partners **natuurlijke personen** voordragen als bestuurder van een ziekenhuisvereniging. Die keuze doet geen afbreuk aan uitgebreide statutaire terugkoppelingsverplichtingen vanuit de bestuursorganen aan de raad voor maatschappelijk welzijn.

11. De band tussen de rechtspositieregeling van het OCMW van de zetel van de autonome verzorgingsinstelling en de **rechtspositieregeling** van het **personeel van het ziekenhuis** wordt opgeheven. Voortaan bepaalt de algemene vergadering niet langer de afwijkingen voor het ziekenhuispersoneel op de rechtspositieregeling

van het OCMW, maar legt hij de rechtspositieregeling van het personeel van de vereniging vast.

2. Inhoudelijke verbeteringen op vlak van organisatie en werking

12. Een aantal van deze wijzigingen bouwt verder op de aanpassingen die aan het decreet over het lokaal bestuur zijn aangebracht bij het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie:

- De ingediende collectieve motie van wantrouwen en de beslissing van de gemeenteraad daarover moeten voortaan worden overgemaakt aan de provinciegouverneur;
- Na de aanneming van een collectieve motie van wantrouwen wordt de verdeling van de mandaten in iedere gemeenteraadscommissie herbekeken;
- Naar aanleiding van de nieuwe burgemeesterregeling wordt verduidelijkt wie burgemeester wordt (i) in het geval twee verkozenen uit de grootste fractie een gelijk aantal naamstemmen behaalden en (ii) in het geval van een verkiezing zonder stemming.

13. Verder maakt dit ontwerp van decreet het mogelijk om de zittende voorzitter van de gemeenteraad te vervangen via het aannemen van een constructieve motie van wantrouwen. Zo wordt de goede werking van de raad in alle gevallen blijvend verzekerd.

14. De decreetgever streeft naar uniformiteit bij de eedaflegging en kiest ervoor dat zowel de burgemeester, de schepenen als de raadsleden de eed afleggen in handen van de voorzitter van de gemeenteraad. De voorzitter van de installatievergadering legt de eed af in handen van het oudste raadslid.

15. Als in de loop van de legislatuur een schepenenmandaat komt open te vallen en er is in de akte van voordracht een batige opvolger vermeld, kan de gemeenteraad niet beslissen om dat mandaat niet in te vullen. De opvolger wordt van rechtswege schepenen.

16. Dit ontwerp van decreet biedt daarnaast de gemeenteraad de mogelijkheid om de rangorde van de schepenen te wijzigen via het huishoudelijk reglement.

17. Tot slot, wordt in titel 5 "De werking van het lokaal bestuur" van deel 2 van het decreet over het lokaal bestuur de decretale publicatieplicht van lokale besluiten uitgebreid.

3. Inhoudelijke verbeteringen inzake mandatarissen en personeel

18. Dit ontwerp van decreet brengt een aantal wijzigingen aan in het statuut van de lokale mandatarissen:

- De decreetgever verplicht de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn een verzekering af te sluiten om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken van hun bestuurders. In subsidiaire orde, staat de gemeente in voor de verzekering

van de bestuurdersaansprakelijkheid van haar mandatarissen, in het geval dat de rechtspersoon dit zelf niet heeft gedaan;

- De aansprakelijkheidsregeling voor de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn in Voeren en de randgemeenten wordt afgestemd op de regeling voor gemeenteraadsleden in diezelfde gemeenten.

19. Verder brengt dit ontwerp van decreet de regeling voor overdracht van personeel binnen de 'gemeentelijke publiekrechtelijke groep' onder in een nieuw artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur. Tegelijk wordt daarbij de Europese richtlijn 2001/23/EG² omgezet. Op grond van die richtlijn behouden de personeelsleden bij overdracht welbepaalde rechten en voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling. In dat nieuwe artikel wordt ook de overdracht van contractueel personeel van leden van de gemeentelijke groep naar rechtspersonen van privaat recht hernomen. Er is gekozen voor een centrale overdrachtsbepaling (artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur) waarnaar telkens wordt verwezen bij de diverse vormen van verzelfstandiging en samenwerking, namelijk in artikel 239, 247, 424/1, 474, 488, 505 en 511 van het decreet over het lokaal bestuur.

21. Ten slotte, wordt in het gedeelte over tucht verruimd wie als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld, wordt de regeling rond de preventieve schorsing verduidelijkt en aangepast, en wordt het recht op bijstand in tuchtaangelegenheden verder verduidelijkt.

4. Inhoudelijke verbeteringen inzake lokale financiën

22. Er wordt geëxpliciteerd dat lokale overheden hun debiteurenbeleid kunnen inzetten om armoede te bestrijden. Dat kan bijvoorbeeld door te opteren voor een centralisatie van invorderingen over gemeentelijke diensten heen, om een toename in invorderingskosten te voorkomen en in een centraal afbetalingsplan te voorzien voor burgers die zich in een situatie van armoede bevinden.

23. Daarnaast, komt dit ontwerp van decreet tegemoet aan een aantal onduidelijkheden:

- Het begrip "kredieten" wordt duidelijk gedefinieerd;
- Er wordt een regeling voorzien om kredieten voor het lopende jaar vast te kunnen stellen in het jaar zelf;
- De regeling over de overdracht van kredieten naar een volgend boekjaar wordt verduidelijkt;
- De dubbele handtekening in het kader van een gezamenlijk thesauriebeheer tussen gemeente en OCMW is niet langer vereist.

5. Verduidelijking van de toezichtregeling voor politiezones

24. Volgens de huidige formulering in het decreet over het lokaal bestuur, is de toezichtregeling van de gemeenteoverheid volledig van toepassing op de eengemeentezones. Hierdoor verschilt de toezichtregeling op de

² Richtlijn 2001/23/EG van de Raad van 12 maart 2001 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen.

eengemeentezones van de toezichtregeling op de meergemeentezones. Dit is helemaal niet de bedoeling, getuige de praktijk op het veld. Dit ontwerp van decreet zet dit recht en aligneert de toezichtregeling op de eengemeentezone op die van de meergemeentezone.

6. Faciliteren van vrijwillige fusies van gemeenten: districtsvorming

25. Er werd vastgesteld dat het volgens de huidige stand van de regelgeving niet mogelijk is om gelijktijdig districten op te richten wanneer een fusie van twee of meer gemeenten ertoe zou leiden dat het inwonersaantal van de nieuwe gemeente meer dan 100.000 zou bedragen. Pas zes jaar later, na de volgende gemeenteraadsverkiezingen, kan de fusiegemeente beslissen om districten op te richten. In de praktijk blijkt dat dit een hinderpaal vormt voor een fusie met een grote stad of centrumstad. Dit ontwerp van decreet zorgt ervoor dat in één beweging een nieuwe fusiegemeente én districten kunnen worden opgericht. Ook voor een fusie waarbij een gemeente met districten betrokken is, biedt de bestaande fusieregeling geen soelaas voor een oprichting van bijkomende districten dan wel een wijziging van de districtsindeling.

26. Met de voorgestelde regeling wordt deze hinderpaal voor grootschalige fusies weggewerkt en wordt, door gelijktijdige districtsvorming en of -wijziging, het mogelijk om het beleid en de dienstverlening dicht bij de burger te houden en een mogelijk negatief effect op de betrokkenheid van de burger bij het gemeentebestuur te neutraliseren.

7. Verbetering van het proces van de volksraadpleging: digitalisering van de initiatieffase

27. De digitalisering wil de volksraadpleging efficiënter (voor de gemeenten en burgers) en gebruiksvriendelijker maken en komt tegemoet aan de stijgende maatschappelijke vraag naar digitale mogelijkheden bij burgerparticipatie.

28. Het initiatief van de inwoners van de gemeente voor een gemeentelijke volksraadpleging bestaat uit twee stappen, de opmaak van het verzoek (i.e. het verzoekschrift en de petitielijst) en het indienen van het verzoek. De voorgestelde wijzigingen maken het mogelijk om deze initiatieffase, naast de bestaande analoge regeling, via een digitaal traject te laten verlopen mits de Vlaamse Regering daartoe de nodige verdere stappen zet.

8. Conformerings aan de AVG

29. In haar advies van 8 september 2020 bij een eerdere voorgestelde wijziging aan het decreet lokaal bestuur, adviseerde de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna VTC genoemd) om een screening door te voeren van de bestaande regelgeving om na te gaan of alle essentiële elementen van de geplande gegevensverwerkingen zijn opgenomen. Dit ontwerp van decreet wil hieraan tegemoetkomen wat het decreet over het lokaal bestuur betreft.

30. Bij nazicht van de verwerkingen die, al is het impliciet, worden geregeld in het decreet over het lokaal bestuur, kan er een onderscheid worden gemaakt tussen de verwerkingen die verricht worden door de Vlaamse overheid en de verwerkingen

die worden verricht door anderen, in het bijzonder de lokale besturen. Dit ontwerp van decreet respecteert de autonomie die de lokale besturen in deze hebben. Het regelt enkel de AVG-conformiteit van verwerkingen die worden verricht door de Vlaamse overheid. Dit houdt in dat er voor geopteerd wordt om de andere verwerkingen te laten regelen door de ter zake bevoegde verwerkingsverantwoordelijken, met name de lokale besturen.

31. Dit ontwerp van decreet werkt de verwerkingen in functie van de mandaten- en leidinggevendendatabank en van het bestuurlijk toezicht, verder uit. Zo wordt voor deze verwerkingen, voor zover dat nog niet is gebeurd, aangegeven welk doel ze nastreven, wat de grondslag ervoor is, welke gegevens er worden verwerkt, wie de betrokkenen zijn en hoe de bewaringstermijn van de gegevens wordt bepaald. Voor de andere verwerkingen binnen de Vlaamse overheid, deze inzake eretiteln, tucht en de controle van presentiegelden, is in het decreet over het lokaal bestuur zelf al een aanzet van regeling uitgewerkt of wordt die regeling nader uitgevoerd in een besluit van de Vlaamse Regering.

9. Technische verbeteringen

32. Een verduidelijking bij de technische verbeteringen aan het decreet over het lokaal bestuur is, waar nuttig, opgenomen in de artikelsgewijze toelichting bij dit ontwerp van decreet.

C. Totstandkomingsprocedure

C.1. De eerste afdeling van het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, onderafdeling Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap

Op 11 mei 2022 werd onderhandeld over de personeelsgebonden aangelegenheden in de onderafdeling 'Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap' van de eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten. Deze onderhandelingen leidden tot het protocol nr. 2022/1 en het eindverslag nr. 2022/1.

Naar aanleiding van de onderhandelingen werden volgende tekstwijzigingen doorgevoerd:

1. Wijziging aan art. 42 over 185/1 DLB

In verband met de voorwaarden bij overdracht van personeel, maken de elementen vermeld in het voorgestelde artikel 185/1, §1, 4° niet noodzakelijk deel uit van de arbeidsovereenkomst vermeld in §1, 6°. Ook de rechtspositieregeling (collectieve regeling) is niet zomaar gelijk te stellen met de arbeidsovereenkomst (individuele regeling). Om misverstanden en tegenstrijdigheid daarover uit te sluiten wordt in § 1 het punt 6° aan het punt 4° toegevoegd, (waardoor punt 7° vernummert tot 6°) en wordt in § 2 het punt 7° aan het punt 5° toegevoegd, (waardoor punt 8° vernummert tot 7°).

De artikelsgewijze toelichting wordt navenant aangepast: de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteiten, hun prestatieregeling, hun salarisschaal, hun rechten en

verplichtingen zoals die vastgesteld zijn in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking (statuut). De overdracht kan ook geen reden voor ontslag zijn. De personeelsleden behouden daarnaast voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

2. Wijziging aan art. 43 over art. 196 DLB en navenante wijziging van de memorie

Artikel 43 wordt geschrapt, de navolgende artikelen vernummeren. De memorie wordt navenant aangepast.

3. Verduidelijking van het begrip "openbare dienst" in de artikelsgewijze memorie bij art. 44 over art. 202 DLB (dat regelt wie tuchtonderzoeker kan zijn)

Het begrip "openbare dienst" moet in de formele zin (als rechtsvorm) worden begrepen en niet in de functionele zin (inhoudelijke afbakening). Een gemeentelijke vzw beantwoordt met andere woorden niet aan die benadering.

4. Wijziging van art. 45 (vernummerd tot 44) over art. 203 DLB om die bepaling genderneutraler te maken

De term "raadsman", die niet genderneutraal is, wordt vervangen door "juridisch raadgever".

5. Wijziging van art. 81 (vernummerd tot 85) over 488 DLB: de welzijnsvereniging wordt bevoegdheid om autonoom de rechtspositieregeling van zijn personeel vast te stellen

In paragraaf 1 van artikel 488 van het DLB wordt de principiële band tussen de rechtspositieregeling van OCMW-personeel en de rechtspositieregeling van het personeel van de welzijnsvereniging niet langer aangehouden. De welzijnsvereniging had al de mogelijkheid om die band gemotiveerd achterwege te laten. Thans krijgt de vereniging de autonomie om die rechtspositieregeling eigenstandig in te vullen. De vereniging kan zich daarbij steeds laten inspireren door de rechtspositieregeling van OCMW-personeel of op federale (financierings)regels. Hier kan ook verwezen worden naar de toelichting bij artikel 83 (vernummerd tot 87) (over art. 499 DLB).

6. In de memorie bij art. 86 (vernummerd tot 90) over art. 505 DLB wordt verduidelijkt dat terbeschikkingstelling van personeel in contractueel dienstverband volgens andere wetten of decreten blijft gelden

Om misverstanden hierover uit te sluiten wordt hier nog eens bevestigd dat het niet zo is dat omdat artikel 505 DLB enkel spreekt van terbeschikkingstelling van statutair personeel, dit impliceert dat de terbeschikkingstelling van personeel in contractueel dienstverband uitgesloten of verboden zou zijn. Zo zijn en blijven de elders vastgestelde terbeschikkingstellingsregelingen onverkort van toepassing. Zo blijft bijvoorbeeld de federale regelgeving van toepassing die is voorzien in artikel 60, §7 OCMW-wet: "(...) In afwijking van de bepalingen van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het

ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers kunnen de werknemers aangeworven door de centra krachtens een arbeidsovereenkomst, met toepassing van het tweede lid van deze paragraaf, door deze centra ter beschikking worden gesteld van privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersonen, de externe gebruikers genaamd.” Zo blijft ook artikel 61 van de OCMW-wet gelden: “(...) In afwijking van de bepalingen van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, kunnen de werknemers verbonden krachtens een arbeidsovereenkomst met de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met toepassing van dit lid, door deze centra ter beschikking worden gesteld aan de partners die met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een overeenkomst hebben gesloten op basis van onderhavige organieke wet.” Dezelfde verduidelijking kan ook gelden bij artikel 87 (vernummerd tot 91).

- 7. Invoegen van een nieuw art. 75 dat art. 382/1 DLB invoert. Het betreft een terugvalregeling bij fusie voor de gewezen adjunct-algemeen directeur of adjunct-financieel directeur van een samengevoegde gemeente. Het wordt mogelijk dit personeelslid aan te stellen in een passende betrekking van niveau A*

Op basis van artikel 363 en 364 DLB wordt het voltallige personeel van de samengevoegde gemeenten van rechtswege overgedragen aan de nieuwe gemeente. Bovendien behoudt het personeelslid na overdracht naast de aard van het dienstverband ook zijn graad. Dit geldt ook voor de adjunct-algemeen directeur en de adjunct-financieel directeur. Naar analogie met artikel 382 DLB, wordt daarom dit artikel ingevoegd om mogelijk te maken dat ook gewezen adjunct-algemeen directeurs en adjunct-financieel directeurs van een samengevoegde gemeente in een passende functie van niveau A kunnen worden ingeschaald in de nieuwe gemeente, het nieuwe OCMW, een verzelfstandigd agentschap van de gemeente, een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn of een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin de nieuwe gemeente of het nieuwe OCMW participeert.

Zo kan bijvoorbeeld ook voorkomen worden dat de betrokkenen in een (veel) groter bestuur dan dat waarvoor ze ooit zijn aangesteld, automatisch de vervanger worden van de algemeen respectievelijk financieel directeur.

C.2. Advies Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) heeft op 19 april 2022 advies uitgebracht bij dit voorontwerp van decreet (VTC nr. 2022/041).

In haar advies besluit de VTC:

“De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- *dringend werk van te maken van het scheppen van een decretale basis voor de verwerkingen door de lokale besturen (voor zover dit nog niet in sectorale wetgeving geregeld is);*
- *de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking in artikel 60 opnemen in de Memorie van Toelichting (luik 2);*
- *de bevoegde entiteit van artikel 61 bepalen (luik 4);*
- *de verwerkingsverantwoordelijke van artikel 60 bepalen (luik 4);*
- *een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);*
- *het geslacht schrappen in artikel 37, dan wel verduidelijken in de Memorie van Toelichting waarvoor dit strikt noodzakelijk is (luik 5);*
- *de bewaartermijnen van de gegevens bepalen of minstens criteria op te nemen om de maximale bewaartermijn te bepalen (luik 5);*
- *de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);*
- *de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7);*
- *beveiligingsmaatregelen uitwerken.”*

In wat volgt wordt puntsgewijs verduidelijkt of dit VTC-besluit wordt gevolgd en of dat tot tekstaanpassing leidt:

1. *Een decretale basis maken voor de verwerkingen door de lokale besturen (voor zover nog niet in sectorale wetgeving geregeld)*

De aanbeveling slaat niet op een wijziging die voorwerp is van het voorontwerp van decreet.

De aanbeveling geeft niet aan welke bestaande bepalingen van het DLB of welke sectorale regelgeving ze voor ogen heeft, laat staan waarom ze zouden nopen tot een bijkomende decretale basis.

Voor zover het gaat om verwerkingen die ertoe strekken om de organisatie en werking van lokale besturen te regelen, lijken deze als zodanig geen inmenging in het privéleven van de betrokkenen te vormen.

Het DLB bevat de nodige bepalingen die de decretale grondslag vormen voor de verwerkingen door de lokale besturen. Dit betreft bijvoorbeeld die verwerkingen die verband houden met de organisatie en werking van het college van burgemeester en schepenen, de raad voor maatschappelijk welzijn en het bijzonder comité voor de sociale dienst. Dit geldt ook voor de ambtelijke organisatie van de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Het grondwettelijk beginsel van de lokale autonomie brengt overigens mee dat het in eerste instantie toekomt aan de lokale besturen (de lokale wetgevers) om, in overleg met hun DPO, te bepalen/regelen hoe ze de verwerkingen concreet organiseren. Daarbij is het mogelijk dat de lokale besturen de AVG op een verschillende manier toepassen. Binnen het gegevensbeschermingsrecht wordt aangenomen dat er niet één enkele oplossing of manier van werken mogelijk is, maar dat een verwerkingsverantwoordelijke meerdere mogelijkheden daartoe heeft. Het komt aan de verwerkingsverantwoordelijken toe om de nodige maatregelen te nemen en deze ook te kunnen aantonen (verantwoordingsplicht). Deze aanbeveling van de VTC wordt **niet gevolgd**.

2. Rechtvaardigingsgrond voor de verwerking in artikel 60 opnemen in Memorie

De VTC beveelt aan om de rechtvaardigingsgrond "voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust" op te nemen in de memorie van toelichting bij artikel 60. Dit wordt gevolgd en de memorie van toelichting is in die zin **aangepast**.

3. Bevoegde entiteit van artikel 61 bepalen

De VTC is van mening dat in artikel 61 exact omschreven moet worden wie de binnen de Vlaamse overheid bevoegde entiteit is.

De verwerkingsverantwoordelijkheid kan al worden afgeleid uit artikel 326, eerste lid, 3° DLB. In dit artikel wordt "toezichthoudende overheid" omschreven als "de Vlaamse Regering of namens de Vlaamse Regering, de provinciegouverneur die handelt overeenkomstig de instructies van de Vlaamse Regering". Artikel 61 is in die zin **aangepast** Het verwijst naar de toezichthoudende overheid, als bedoeld in artikel 326, eerste lid, 3° DLB.

4. Verwerkingsverantwoordelijke van artikel 60 bepalen

Volgens de VTC moet de verwerkingsverantwoordelijke van artikel 60 van het voorontwerp nog worden bepaald. Artikel 310 DLB bepaalt nochtans dat "Elk verzoek om een volksraadpleging te houden, op initiatief van de inwoners van de gemeente, wordt gericht aan het college van burgemeester en schepenen". Artikel 310 maakt dus duidelijk dat telkens zo een verzoek is gericht aan het college, de verwerkingsverantwoordelijke het college is.

In het DLB gaat het om de verwerking van de gegevens die volgt op het indienen van het verzoekschrift. De voorafgaande fase waarbij een burger handtekeningen verzamelt, valt hier niet onder en wordt niet geregeld. Het is wel zo dat de burger die de handtekeningen verzamelt, desgevallend zelf de AVG moet toepassen.

Deze aanbeveling van de VTC wordt **niet gevolgd**.

5. Gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren

De VTC adviseert een GEB in het voorontwerp van decreet op te nemen.

Dit wordt **niet gevolgd**. De GEB-regel vloeit rechtstreeks voort uit artikel 35 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Het komt aan elke verwerkingsverantwoordelijke toe om te bepalen of zo'n GEB-beoordeling vereist is. Er wordt bekeken voor welke verwerkingen uit het voorontwerp van decreet een GEB nodig is en de gepaste stappen zullen indien nodig worden ondernomen.

6. "Geslacht" schrappen in artikel 37 of verduidelijken in de memorie

De VTC adviseert het geslacht in artikel 37 te schrappen of te verduidelijken in de memorie waarom dit persoonsgegeven noodzakelijk is.

De vermelding van het geslacht in artikel 37 van het voorontwerp schrappen is geen mogelijkheid en de noodzaak van dit gegeven blijkt uit het decreet. In het decreet over het lokaal bestuur staan een aantal regels in verband met geslacht. Zo moet het college van burgemeester en schepenen bestaan uit personen van verschillend geslacht. De opname van dit gegeven in de mandatendatabank is belangrijk om te kunnen nagaan of aan deze verplichtingen is voldaan. Bovendien

wordt dit persoonsgegeven niet publiek gemaakt. De **memorie** is in die zin **aangepast** en verduidelijkt waarom het noodzakelijk is dit gegeven op te nemen.

7. Bewaartermijnen van gegevens bepalen of criteria om maximale bewaartermijn te bepalen

De regeling van artikel III.87 Bestuursdecreet bevat de criteria volgens dewelke de termijnen worden bepaald. De beheersregels waarnaar in dat artikel verwezen wordt, worden in de nabije toekomst ook publiek gesteld. Het betreft de manier bij uitstek waarop binnen de Vlaamse overheid de bewaring van gegevens wordt bepaald. De termijnen kunnen variëren in functie van de gegevens. Daarom is het aangewezen om te verwijzen naar de selectielijsten als zodanig en geen termijnen op te nemen in de regelgeving zelf.

De aanbeveling om de bewaartermijnen in de regelgeving zelf op te nemen wordt daarom **niet gevolgd**.

8. Maatregelen nemen om de juistheid van gegevens te vrijwaren

De verplichting dat persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig moeten worden geactualiseerd, wordt al opgelegd door artikel 5, lid 1, onder d) AVG. Het is niet noodzakelijk om dit nog eens in dit voorontwerp van decreet op te nemen. Bovendien zorgen verschillende maatregelen voor controle op de kwaliteit van de gegevens. Zo kunnen mandatarissen hun mandaten via 'Mijn Burgerprofiel' raadplegen en eventuele foute gegevens melden. In principe zullen via Gelinkt Notuleren en andere notulensystemen aanvullingen en wijzigingen in de mandaten ook steeds meer automatisch up-to-date gebracht worden bij het publiceren van notulen, zodat op die manier altijd de meest recente stand van zaken is opgenomen en er met juiste gegevens wordt gewerkt. Het is de verwachting dat alsmaar meer besturen gelinkt notuleren zullen gebruiken.

Het standpunt van de VTC om de nodige maatregelen rechtstreeks in het voorontwerp van decreet op te nemen wordt **niet gevolgd**.

9. Transparantiemaatregelen en beveiligingsmaatregelen uitwerken

De VTC adviseert transparantie- en beveiligingsmaatregelen uit te werken in de regelgeving.

Er zijn reeds transparantie- en beveiligingsmaatregelen van toepassing. Zo wordt de invoer van gegevens in de databanken geregeld via een gebruikers- en toegangsbeheer (de persoon die machtiging krijgt om gegevens aan te vullen heeft nadien geen toegang meer tot de niet-publieke gegevens). Binnen de Vlaamse Overheid heeft ook niemand standaard toegang tot niet-publieke gegevens. Omwille van de organisatorische aard van deze en andere maatregelen en de autonomie van de diverse verwerkingsverantwoordelijken, is het op dit ogenblik niet noodzakelijk ze op te nemen in de regelgeving.

Het standpunt van de VTC om de nodige maatregelen rechtstreeks in het voorontwerp van decreet op te nemen, wordt **niet gevolgd**.

10. Gegevens in verband met politieke affiliatie – bekendmaking via mandatendatabank

Hoewel die niet vervat zijn in haar besluit, wordt hier bij wege van uitzondering nader ingegaan op de bedenkingen van de VTC over de verwerking van gegevens

over politieke affiliatie (concreet: de lijst of de fractie waartoe een mandataris behoort) in de mandatendatabank.

De VTC voert aan dat er op basis van artikel 9 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (GBW) een aantal specifieke maatregelen in verband met categorieën van personen die deze gegevens mogen raadplegen genomen zouden moeten worden bij het verwerken van politieke gegevens.

Artikel 9 GBW stelt dat deze maatregelen genomen moeten worden bij de verwerking van genetische, biometrische of gezondheidsgegevens. Strikt genomen zijn deze maatregelen dus niet van toepassing bij de verwerking van persoonsgegevens waaruit politieke opvattingen blijken. Deze maatregelen zouden bovendien in strijd zijn met het doel van een publieke mandatendatabank, die een adequate democratische controle mogelijk moet maken.

De VTC uit bedenkingen bij de opgegeven rechtvaardigingsgronden en verwijst daarbij naar een eerder advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) (advies nr. 89/2018 van 26 september 2018, in verband met de mandaten- en leidinggevendendatabank). Zij gaat daarbij voorbij aan de bijkomende en uitvoerige motivering die in de memorie bij dit voorontwerp wordt opgenomen wat betreft de eerste rechtvaardigingsgrond (de persoonsgegevens zijn door de betrokkene kennelijk openbaar gemaakt) en gaat geheel niet in op de tweede rechtvaardigingsgrond (zwaarwegende redenen van algemeen belang). Over die laatste rechtvaardigingsgrond zou de GBA volgens de VTC ook bedenkingen hebben geuit, hoewel deze destijds niet in het besluit over de databanken was opgenomen. Nazicht leert dat dit punt dan ook niet aan bod kwam in het GBA advies. Aangezien de VTC zelf niet dieper ingaat op de rechtvaardigingsgronden, is het onduidelijk in hoeverre eventuele aanpassingen noodzakelijk zouden zijn.

Alleszins moet worden benadrukt dat het belang van de lokale democratie in dit geval zwaarder doorweegt dan eventuele bezwaren tegen de verwerking van politieke gegevens in het licht van de mandatendatabank. Zo kunnen burgers via de mandatendatabank nagaan op welke lijst de mandatarissen zich verkiesbaar hebben gesteld of tot welke fractie zij behoren. Dat is een cruciaal instrument voor democratische controle door de burgers zelf. Burgers moeten kunnen inschatten wat een bepaalde mandataris in de huidige maar ook in vorige bestuursperiodes doet of deed en binnen welke politieke context. Verder kunnen zij via de mandatendatabank nagaan of de regels met betrekking tot de semiautomatische aanwijzing van de burgermeester, de belangrijkste mandataris van de gemeente, werden nageleefd. Ook wat de aanneming van een constructieve motie van wantrouwen betreft, moet de burger kunnen controleren of aan de decretale voorwaarden werd voldaan.

C.3. Advies Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten

Op 18 mei 2022 heeft de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) advies verleend over dit voorontwerp van decreet. Hieronder volgt een bespreking van de opmerkingen van de VVSG die **geen** betrekking hebben op de onderwerpen waarover onderhandeld werd binnen het syndicale overlegcomité (cf. C.1. voor deze punten).

1. Motie van wantrouwen tegen voorzitter van de raad gepaard met versterking van de rol van de gemeenteraad en de voorzitter

De VVSG gaat akkoord met de invoering van een constructieve motie van wantrouwen tegen de voorzitter van de gemeenteraad. Ze vraagt dat dit gepaard zou gaan met instrumenten die de rol van de gemeenteraad en de voorzitter versterken.

Er is in de Commissie voor Binnenlands Bestuur een engagement opgenomen om de rol van de gemeenteraad te versterken. Er zijn hierover al werksessies georganiseerd met diverse parlementsleden. Het verslag van deze werksessies en het verdere verloop van dit traject werd reeds ter kennisgeving voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

2. Hersamenstelling commissies na individuele motie(s) van wantrouwen

De VVSG vraagt om ook na de aanneming van een één of meer individuele moties van wantrouwen de hersamenstelling van de commissies te faciliteren.

De individuele motie van wantrouwen is er niet op gericht om een nieuwe meerderheid tot stand te brengen. Om een nieuwe meerderheid tot stand te brengen, dient het instrument van de collectieve motie van wantrouwen te worden gebruikt.

Het is theoretisch niet uitgesloten dat via de aanneming van een individuele motie van wantrouwen de samenstelling van de meerderheid wisselt. Het lijkt evenwel zeer onwaarschijnlijk dat twee derde van de fractie waartoe een schepen behoort een individuele motie zal ondertekenen waardoor ze een schepen en 'commissiezetel' zou verliezen.

3. Verplicht verzekeren van bestuurdersaansprakelijkheid

De VVSG gaat akkoord dat mandatarissen die voor het lokaal bestuur in rechtspersonen een bestuurdersmandaat in de raad van bestuur bekleden, verplicht verzekerd worden. In plaats van die verplichting op te leggen aan het lokaal bestuur waar de betrokken mandataris is verkozen, vraagt de VVSG die verzekeringsplicht bij de rechtspersonen te leggen waar het bestuurdersmandaat wordt uitgeoefend en die verzekeringsplicht uit te breiden naar mandatarissen die lid zijn van een regionaal bestuurscomité en naar personeelsleden van het lokaal bestuur die het lokaal bestuur vertegenwoordigen in een rechtspersoon.

Rekening houdend met vermelde praktijk en het advies van de VVSG, wordt het voorontwerp van decreet aangepast: in een rechtspersoon, krijgen de bestuurders een 'bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering' van die rechtspersoon. Subsidiair, indien deze rechtspersoon geen verzekering afsluit, zorgt het lokaal bestuur daarvoor. Alle leden van een bestuursorgaan, dus zowel bestuurders in een raad van bestuur, als dagelijks bestuurders, als bestuurders in een regionaal bestuurscomité, vallen onder deze verzekeringsregeling.

4. Wijziging rangorde schepenen

De VVSG onderschrijft het principe dat de rangorde van de schepenen kan wijzigen in de loop van de bestuursperiode. Ze vraagt waarom dit in het huishoudelijk reglement moet geregeld worden en wat dat reglement kan zijn. Ze suggereert verder dit te regelen in art. 38 van het DLB, dat de verplichte elementen van het huishoudelijk reglement regelt.

De bedoeling is om de gemeenteraad de mogelijkheid te geven om bepaalde modaliteiten vast te leggen waaronder of wanneer een wijziging in de rangorde kan plaatsvinden. Het gaat bijvoorbeeld om een specifieke meerderheidsvereiste, een temporele voorwaarde,... De gemeenteraad heeft daarin de autonomie. Als dit via een gewone beslissing van de gemeenteraad zou verlopen, dan heeft de gemeenteraad niet de autonomie om daar specifieke meerderheidsvoorwaarden of temporele voorwaarden aan te koppelen. Artikel 38 van het DLB geeft aan wat er minstens in het huishoudelijk reglement wordt opgenomen. Het is bijgevolg geen exhaustieve lijst. Er wordt voor geopteerd om de mogelijkheid voor de wijziging van de rangorde op te nemen in het artikel dat de rangorde zelf regelt, omdat dit logisch en duidelijk voorkomt. Als het huishoudelijk reglement louter vaststelt dat de rangorde van de schepenen kan gewijzigd worden zonder daaraan andere voorwaarden te koppelen, kan dat. Zolang het reglement niets bepaalt over het wijzigen van de rangorde, kan die ook niet gewijzigd worden.

5. Bovengrens inwonersaantal in kader van weddecompensatie

De VVSG gaat ermee akkoord dat de weddevermindering niet meer wordt beslist door de raad.

Los van deze wijziging vraagt VVSG om in artikel 150 DLB de bepaling 'gemeente met minder dan 50.000 inwoners' te vervangen door 'gemeente met minder dan 50.001 inwoners', teneinde de bovengrens voor weddecompensatie af te stemmen op de inwonersklassen in het BVR van 6 juli 2018 over het statuut van de lokale mandataris.

Met het Gemeentedecreet in 2005 werd artikel 19 van de Nieuwe Gemeentewet zondermeer overgenomen en dit "om geen bijkomende weerslag op de budgetten" te realiseren. Deze redenering werd overgenomen bij het DLB en geldt tot op vandaag. Het verhogen van de grens zou betekenen dat een mandataris ca. 25.000 euro meer compensatie voor inkomensverlies zou kunnen ontvangen. Door een verschuiving van het inwonersaantal van 50.000 inwoners naar 50.001 inwoners verschuift de cumulgrens van ca. 55.000 euro naar 81.000 euro.

Er zijn overigens geen problemen gekend rond de huidige compensatiegrens.

6. Debiteurenbeleid: verhouding tot bevoegdheid BCSD

De VVSG vraagt te verduidelijken hoe het debiteurenbeleid zich verhoudt tot de beslissingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst (BCSD). Is de directeur gebonden door een toekenning van terugvorderbare steun? Voorts suggereert de VVSG dat als de directeur bij het debiteurenbeheer een sociale correctie doet, hij dit zou melden aan de maatschappelijk werker en/of het BCSD om een uniforme dossieraanpak te verzekeren.

Het BCSD is bevoegd voor het nemen van beslissingen over de toekenning, terugvordering, herziening en schorsing van individuele steun op het vlak van de maatschappelijke dienstverlening en de maatschappelijke integratie. De financieel directeur staat in voor de uitvoering van het debiteurenbeheer: het effectief (terug)vorderen en het innen. De directeur is in beginsel gebonden door de terugbetalingsmodaliteiten waartoe het BCSD beslist.

Wanneer het lokaal bestuur beslist om het debiteurenbeleid en het armoedebeleid op elkaar af te stemmen, zal de directeur rekening moeten houden met het kader dat het lokaal bestuur, de gemeente respectievelijk het OCMW, daarover vaststelt. De directeur rapporteert over het debiteurenbeheer aan de gemeenteraad, respectievelijk de raad voor maatschappelijk welzijn en aan het college van burgemeester en schepenen, respectievelijk het vast bureau. Het doorstromen van informatie naar andere organen, zoals het BCSD en de maatschappelijk werker(s), behoort tot de organisatiebeheersing van het bestuur en moet uitgewerkt worden in de reglementen van het lokaal bestuur.

7. Dubbel presentiegeld voor vervanger voorzitter raad van bestuur

De VVSG gaat inhoudelijk akkoord met deze regeling, maar meent dat de toevoeging overbodig is.

Er werd voor geopteerd om dit op te nemen omwille van de rechtszekerheid. Voorheen werd dit expliciet geregeld in artikel 6 van het inmiddels opgeheven BVR van 4 juli 2002 houdende vaststelling van de grenzen en de toekenningsvoorwaarden van het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging kunnen worden toegekend. Het DLB heeft die expliciete vermelding van de mogelijkheid van een dubbel presentiegeld voor degene die de voorzitter vervangt, niet ingeschreven. Om te vermijden dat men a contrario zou afleiden dat het DLB deze mogelijkheid wilde schrappen, werd ervoor geopteerd dit expliciet te regelen.

8. Uitbreiding publicatieplicht

De VVSG gaat akkoord met deze wijziging. Ze vraagt de informatie over de publicatieplichtige documenten onmiddellijk aan te passen zodat de besturen altijd over een actuele versie beschikken.

De overzichtstabellen van de publicatie- en meldingsplichtige besluiten (zoals opgenomen in de omzendbrief) zijn én worden op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur steeds geactualiseerd. De besturen worden actief van deze actualisering op de hoogte gebracht via de nieuwsbrief van het agentschap.

9. Versterking lokale democratie

Zie voor een repliek punt 1 van ondertitel C.3. met betrekking tot het advies van de VVSG.

10. Ontbrekende maatregelen op basis van recente studie

De VVSG meent dat de wijzigingsvoorstellen over verzelfstandiging en samenwerking, die enkel een optimalisatie of harmonisatie bewerkstelligen, het gevolg zijn van een selectieve lezing van het juridisch-bestuurskundig onderzoek van de universiteiten van Gent en Hasselt.

Verwijzend naar niet opgenomen voorstellen die in de studie zijn geformuleerd, zoals schrapping van de beperking van de raad van bestuur tot 15 leden, een directiecomité ten behoeve van het dagelijks bestuur en delegatie vanuit de raad van bestuur decretaal faciliteren, vraagt de VVSG om dit te herbekijken.

De nieuwe 'governance' bepalingen gelden pas sinds 1 januari 2019 (inwerkingtreding DLB) na een kamerbrede discussie in het Vlaams Parlement. Ze beoogden onder andere een vermindering van de mandaten en de vergoedingen bij de intergemeentelijke verenigingen. De regering wil daar nu geen afbreuk aan doen.

11. Andere elementen m.b.t. optimalisering bestuur samenwerkingsverbanden

De VVSG vraagt om de toevoeging van volgende regelingen te overwegen:

- de algemene vergadering van een autonome verzorgingsinstelling of ziekenhuisvereniging kan voor de voorzitter van de raad van bestuur die geen uitvoerend lokaal mandataris is, een bestuurdersvergoeding vaststellen waarvan de hoogte afhankelijk is van de noodzakelijke tijdsinvestering en verantwoordelijkheid die verbonden zijn aan het mandaat;
- (al dan niet beperkt) presentiegeld mogelijk maken voor vergaderingen van regionale bestuurscomités (RBC's);
- wijzigingen in titels 10 en 11 ook doorvoeren in de decreten die andere entiteiten waarin lokale besturen vertegenwoordigd zijn, organiseren (zoals bv. Woonmaatschappijen);
- mogelijk maken dat dat de goedkeuring van de statuten van een opdrachthoudende vereniging door een gemeente niet automatisch de beheersoverdracht impliceert voor alle activiteiten van die vereniging.

Wat de bestuurdersvergoeding en de vraag naar presentiegeld voor de RBC's betreft: het recente decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur heeft op basis van een breed politiek draagvlak geleid tot een matiging van het aantal mandaten en de daaraan verbonden remuneraties in de samenwerkingsvormen van de gemeenten en OCMW's. Daar wordt nu geen afbreuk aan gedaan.

De wijziging van regelgeving met betrekking tot de woonmaatschappijen en andere sectoraal of federaal geregelde entiteiten valt buiten het voorwerp van dit voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet over het lokaal bestuur.

De VVSG stelt voor art. 398, §1 DLB zo te wijzigen dat wanneer meervoudige activiteiten en opdrachten worden opgenomen binnen het voorwerp van de opdrachthoudende vereniging, de gemeenteraad bij de beslissing over de toetreding of wijziging van het voorwerp, ook expliciet bepaalt voor welke activiteiten en opdrachten de gemeente toetreden en aangesloten is.

Hieraan wordt tegemoetgekomen door een wijziging van artikel 420 DLB in die zin dat bij een toetreding tot de opdrachthoudende vereniging aan de gemeente de

mogelijkheid wordt geboden om middels het besluit tot toetreding expliciet niet toe te treden voor bepaalde activiteiten of opdrachten.

Bij een statutenwijziging tot uitbreiding van het doelstellingenkader kan de deelnemende gemeente expliciet beslissen om niet aan te sluiten voor de nieuwe activiteiten en opdrachten. Op die manier is duidelijk op welke activiteiten en opdrachten de beheersoverdracht van toepassing is.

De deelnemende gemeenten die nalaten een dergelijke beslissing te nemen, worden geacht aangesloten te zijn voor het volledige doelstellingenkader van de vereniging.

Daarnaast wordt via een toevoeging in artikel 426, 5° verduidelijkt dat de statuten per deelnemer de activiteiten en opdrachten waarvoor hij is aangesloten, moeten vermelden.

C.4. Advies Zorgnet-Icuro

Zorgnet-Icuro verleende op 12 mei 2022 een positief advies bij dit voorontwerp van decreet. Het merkt wel op dat een aantal van haar tekstvoorstellen ontbreken, herneemt die en doet bijkomende voorstellen tot wijziging. Hieronder wordt daarop beknopt een repliek geformuleerd.

1. Vergoeding voorzitters en bestuurders ziekenhuis

Volgens Zorgnet-Icuro zou aan de leden van de bestuursorganen van verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn en minstens aan de voorzitters van ziekenhuizen een vergoeding moeten worden toegekend die overeenstemt met de bijzondere werklust.

De repliek als hierboven uiteengezet in sub C.3.11 wordt hernomen.

2. Stemmenaantal beheersorganen

Zorgnet-Icuro vraagt om te preciseren dat het stemmenaantal van elke deelgenoot in een ziekenhuisvereniging moet bepaald zijn in de algemene vergadering en de raad van bestuur, maar niet noodzakelijk in elk beheersorgaan of minstens niet in alle operationele organen. Zorgnet-Icuro verwijst hierbij naar het orgaan van dagelijks bestuur als zijnde een operationeel uitvoerend orgaan dat de dagelijkse werking aanstuurt.

De ervaring op het terrein leert dat in diverse verenigingen de raad van bestuur specifieke bevoegdheden delegeert naar een orgaan van dagelijks bestuur, inclusief de voorbereiding van beslissingen van de raad van bestuur, waardoor de werking van dat orgaan de louter operationeel aansturende taken overstijgt.

3. Vernieuwing algemene vergadering ziekenhuisvereniging

Voor Zorgnet-Icuro moet de algemene vergadering van een ziekenhuisvereniging niet noodzakelijk bij elke gemeenteraadsverkiezing integraal vernieuwd worden. Dat is enkel nodig voor de vertegenwoordigers van de publieke partner.

Naar aanleiding van de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen kunnen meer of minder ingrijpende wijzigingen plaatsvinden in de samenstelling van de afvaardiging vanuit het lokaal bestuur. Vanuit dat opzicht is het aangewezen dat,

naar aanleiding van de vernieuwing van de afvaardiging van de publieke partner, de private partner ook een beslissing neemt over de verlenging of vervanging van zijn afvaardiging.

C.3. Advies Exello.net

Exello.net heeft op 2 juni 2022 advies uitgebracht bij dit voorontwerp van decreet. In wat volgt worden de bedenkingen van Exello.net besproken.

1. Wijziging aan art. 42 over 185/1 DLB

Zie voor een repliek punt 1 van ondertitel C.1. met betrekking tot de onderhandeling in Comité C1.

2. Wijziging aan art. 43 over art. 196 DLB

Zie voor een repliek punt 1 van ondertitel C.1. met betrekking tot de onderhandeling in Comité C1.

3. Duidelijker onderscheid wat betreft beleid en beheer en versterking rol algemeen directeur

Met het oog op een duidelijker onderscheid tussen beleid en beheer en ter versterking van de rol en functie van de algemeen directeur, vraagt exello.net dat de bevoegdheden in het kader van overheidsopdrachten, exploitatie en investeringen tot aan een bepaalde grens en personeelsaangelegenheden steeds (decretaal) aan de algemeen directeur zouden toekomen. De directeur kan ze dan verder delegeren. Het systeem van organisatiebeheersing en transparante rapportage zou het tegengewicht zijn van deze delegaties.

Vandaag beslist de raad of het college over dergelijke delegatie naar de directeur. De Vlaamse Regering wil aan deze gemeentelijke autonomie geen afbreuk doen.

4. Conformerering aan de AVG

Exello.net geeft aan dat in de praktijk vaak de rechtsgrond van artikel 2 DLB (algemeen belang) als passe partout wordt gehanteerd om elke mogelijke verwerking enigszins te verantwoorden en uit de bezorgdheid dat deze rechtsgrond onvoldoende zou zijn.

Zie voor een repliek punt 1 van ondertitel C.2. met betrekking tot het advies van de VTC.

5. Technische opmerkingen

- Vervangingsregeling van schepenen in de randgemeenten en Voeren door in artikel 520 DLB het artikel 49, §2, 1ste lid van toepassing te verklaren

De Nieuwe Gemeentewet voorziet niet in een vervangingsregeling van een afwezige schepenen (bijv. wegens vakantie of korte afwezigheid wegens ziekte) in de randgemeenten en Voeren. Bij de aanneming van het Gemeentedecreet en het Decreet over het lokaal bestuur is evenmin een vervangingsregeling opgenomen

voor deze gemeenten. Dus decretaal of wettelijk bestaat de mogelijkheid niet om zich tijdelijk te laten vervangen als schepen in de randgemeente en Voeren.

Om dat te verhelpen stelt Exello.net voor de vervangingsregeling zoals opgenomen in artikel 49, §2, eerste lid DLB van toepassing te verklaren op deze gemeenten. Dit kan evenwel niet gezien de schepenen in de rand en Voeren rechtstreeks verkozen zijn. Voorgesteld wordt om in artikel 519 DLB een vervangingsregeling in te voegen die erin bestaat dat de tijdelijk afwezige schepen kan vervangen worden door zijn opvolger (= **tekstaanpassing**).

- Artikel 96 van het voorontwerp maakt verkeerdelijk art. 79, vierde lid DLB van toepassing op de randgemeenten en Voeren

Door artikel 44 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie (DLD) is het artikel 79, vierde lid DLB geschrapt. Er is bijgevolg geen artikel 79, vierde lid meer vanaf de inwerkingtreding van artikel 44 DLD (13 oktober 2024). Daardoor dient het in de toekomst niet langer bestaande artikel 79, vierde lid ook niet meer uitgesloten te worden voor de randgemeenten en de gemeente Voeren. Dit advies behoeft dus geen tekstaanpassing.

6. Verduidelijkingen

- Bij veel besturen zou het college/vast bureau huurovereenkomsten (waarbij gemeente of OCMW optreedt als huurder) goedkeuren. Gevraagd wordt dit decretaal te verankeren.

Het is niet aangewezen om in te gaan op de vraag om het college bevoegd te maken voor huur. De huur van een onroerend goed kan een aanzienlijke budgettaire impact hebben, waarover bij voorkeur de gemeenteraad zijn goedkeuring moet verlenen. Bovendien impliceert de keuze om een onroerend goed te huren (i.p.v. bijvoorbeeld over te gaan tot de aankoop van een onroerend goed) een beleidskeuze, waar enkel de gemeenteraad bevoegd voor is.

Het decreet over het lokaal bestuur is duidelijk op het vlak van bevoegdheidsverdeling. Overeenkomstig artikel 41, tweede lid, 11° van het Decreet over het Lokaal Bestuur is het niet toegelaten voor de gemeenteraad om de bevoegdheid tot het stellen van daden van beschikking over onroerende goederen te delegeren aan het college van burgemeester en schepenen.

Voor wat het sluiten van huurovereenkomsten tot negen jaar betreft, dient evenwel te worden opgemerkt dat dit een daad van beheer betreft die niet ressorteert onder de olijsting van artikel 41, tweede lid van het DLB. Een delegatie is in dat geval dus wel mogelijk.

- Vervanging algemeen directeur:

Voor Exello.net is het niet zo duidelijk wie de Algemeen directeur bij afwezigheid (verlof of ziekte) kan vervangen en het vraagt dit te verduidelijken.

Artikel 166 van het DLB stelt geen voorwaarden met betrekking tot de

vervanging/vervanger. Het laat het aan de autonomie van het bestuur over om op maat van de eigen organisatie een regeling uit te werken voor de vervanging van de algemeen directeur en financieel directeur bij verhindering of afwezigheid. Aan die autonomie wenst de regering niet te tornen.

Dat neemt niet weg dat hier nog eens kan verduidelijkt worden dat de lokale vervangingsregeling in overeenstemming moet zijn met andere wettelijke bepalingen, waaronder het besluit over de rechtspositieregeling en de wet op de arbeidsovereenkomsten. Als een personeelslid van de gemeente (intern) aangeduid wordt als vervanger, zijn er geen verdere regels bepaald en is de raad volledig vrij om de vervanging te regelen. Wanneer de raad ervoor opteert om een externe, iemand van buiten de gemeentelijke organisatie, aan te stellen als waarnemer, gebeurt dit met een vervangingscontract dat beantwoordt aan hetgeen daarover in de plaatselijke rechtspositieregeling is uitgewerkt.

Een personeelslid van het OCMW is geen personeelslid van de gemeente. Een OCMW-personeelslid kan ook tijdelijk worden overgedragen aan de gemeente om de rol van waarnemend algemeen of financieel directeur op te nemen.

C.3. Advies Vlofin

Vlofin heeft op 31 mei 2022 advies uitgebracht bij dit voorontwerp van decreet. Het vraagt in de memorie bij de regeling rond geglobaliseerd debiteurenbeheer consequent de term "lokaal bestuur" te gebruiken, die dan respectievelijk slaat op de gemeente of het OCMW. Dit kan worden gevolgd.

C.3. Advies Raad van State

De afdeling wetgeving van de Raad van State heeft op 19 september 2022 advies uitgebracht bij dit voorontwerp van decreet (advies 71.887/1/V). Dit heeft geleid tot een aantal bijstellingen van het ontwerp van decreet die eerder minimaal van aard zijn. Hieronder wordt dieper ingegaan op de inhoud van het advies en het gevolg dat daaraan gegeven wordt.

1. Vormvereisten – advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (advies randnummer 3)

Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG

kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het voorontwerp is getoetst aan de AVG. Het advies van de raad wordt niet gevolgd.

2. Vermelding essentiële elementen ikv AVG (advies randnummers 4.3, 4.4 en 4.5)

a. Bewaartermijn

De Raad van State beschouwt de bewaartermijn als een essentieel element van de verwerking van persoonsgegevens dat in het decreet zelf moet worden bepaald.

In haar advies nr. 2022/041 over dit voorontwerp adviseerde de VTC om maximale bewaartermijnen te voorzien of minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen. Toen werd reeds aangegeven dat de regeling van artikel III.81, §2 Bestuursdecreet de criteria bevat volgens dewelke de termijnen worden bepaald. Het betreft de manier bij uitstek waarop binnen de Vlaamse overheid de bewaring van gegevens wordt bepaald. De termijnen kunnen variëren in functie van de gegevens. Daarom is het aangewezen om te verwijzen naar de selectielijsten als zodanig en geen termijnen op te nemen in de regelgeving zelf.

De aanbeveling om de bewaartermijnen in de regelgeving zelf op te nemen wordt daarom niet gevolgd. De criteria die toelaten om de bewaartermijnen te bepalen werden reeds opgenomen door verwijzing naar artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

b. Toegang tot de verwerkte gegevens

De Raad van State geeft aan dat het ontworpen artikel 329/1 van het decreet lokaal bestuur een bepaling zou moeten bevatten over de toegang tot de verwerkte gegevens, zoals reeds het geval is in de ontworpen artikelen 160, zesde lid en 301, zevende lid van het decreet over het lokaal bestuur.

Deze aanbeveling wordt gevolgd en leidt tot een aanpassing van artikel 61 van dit ontwerp van decreet.

c. Definitie van het begrip "algemene verordening gegevensbescherming"

De Raad van State beveelt aan om een definitie te voorzien voor het begrip "algemene verordening gegevensbescherming" die voor het ganse decreet geldt. Het decreet over het lokaal bestuur, dat door het voorliggende voorontwerp zal worden gewijzigd, bevat geen algemeen artikel met definities. Een dergelijk artikel invoegen zou ofwel tot een inconsistentie leiden omdat het niet alle definities uit

het decreet bevat, ofwel buiten de scope vallen van dit voorontwerp van wijzigingsdecreet omdat het tot een uitgebreide screening van te definiëren begrippen zou leiden. Daarom wordt deze aanbeveling hier niet gevolgd.

3. Eedaflegging uittredend voorzitter installatievergadering (advies randnummer 5)

De Raad van State suggereert een herformulering van het ontworpen artikel 6, §3, tweede lid van het decreet over het lokaal bestuur, zodat duidelijker wordt dat de "oudste gemeenteraadslid" niet in die hoedanigheid de installatievergadering voorziet.

Dit advies wordt gevolgd en leidt tot een wijziging van artikel 3 van dit ontwerp van decreet.

4. Consequente terminologie – constructieve motie van wantrouwen (advies randnummers 6 en 7)

De Raad van State raadt aan om in het ontworpen artikel 7/1, §1 en §2 van het decreet over het lokaal bestuur dezelfde terminologie te gebruiken, en dus telkens ofwel te spreken over de "constructieve motie van wantrouwen" ofwel de "individuele constructieve motie van wantrouwen". Verder beveelt de Raad van State aan om in het ontworpen artikel 37, §3, derde lid van het decreet over het lokaal bestuur de "collectieve constructieve motie van wantrouwen" te schrijven in plaats van "collectieve motie van wantrouwen".

Deze aanbevelingen worden gevolgd en leiden tot een aanpassing van artikel 4 respectievelijk artikelen 6, 104 en 105 van dit ontwerp van decreet.

5. Nederlands-clausule bij subsidies (advies randnummer 8)

De Raad van State stelt vast dat de bepaling opgenomen in het ontworpen artikel 41, vijfde lid van het decreet over het lokaal bestuur, waarin de inhoud van de subsidiereglementen en van de beslissingen tot toekenning van subsidies wordt geregeld, niet thuishoort in artikel 41 (of afdeling 3 van hoofdstuk 1, titel 1, deel 2) van het decreet over het lokaal bestuur dat betrekking heeft op de bevoegdheidsverdeling tussen gemeenteraad en college.

Deze aanbeveling wordt niet gevolgd. Het vaststellen van subsidiereglementen en toekennen van nominatieve subsidies behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de gemeenteraad. Het opleggen van de voorwaarde daarbij dat de subsidieontvanger zich engageert om het belang van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten maakt daar deel van uit. Dat verantwoordt dat die bepaling wordt toegevoegd in artikel 41 van het decreet lokaal bestuur.

6. Eedaflegging schepenen (advies randnummer 9)

De Raad van State geeft aan dat het ontworpen artikel 44, eerste lid van het decreet over het lokaal bestuur, omwille van de rechtszekerheid, best uitdrukkelijk

stipuleert dat in het geval de voorzitter van de gemeenteraad ook schepen is, hij de eed als schepen aflegt in handen van het oudste gemeenteraadslid.

Deze aanbeveling wordt gevolgd en leidt tot een aanpassing van artikel 12 van dit ontwerp van decreet.

7. Bijstand juridische raadgever bij tuchtprocedure (advies randnummer 10.4)

In het ontworpen artikel 203, eerste lid van het decreet over het lokaal bestuur wordt bepaald dat de persoon die het voorwerp uitmaakt van een tuchtprocedure zich op elk moment tijdens de hoorzitting voor de tuchtoverheid kan laten bijstaan en vertegenwoordigen door een juridisch raadgever. In het tweede lid van artikel 203 wordt toegevoegd dat de tuchtoverheid zich eveneens mag laten bijstaan door een juridisch raadgever, behalve bij de beraadslaging en de stemming.

In het licht van de wapengelijkheid en gelet op de bedoeling van de stellers van het voorontwerp, zoals die blijkt uit de memorie van toelichting waarbij een "gelijke decretale verankering" wordt beoogd, beveelt de Raad van State in eerste instantie aan dat het recht op bijstand in het eerste en het tweede lid op dezelfde wijze moeten worden geformuleerd.

Verder beveelt de Raad van State aan om in het ontworpen artikel 203, eerste lid decreet lokaal bestuur duidelijk te bepalen dat de betrokkene zich op elk moment tijdens de procedure voor de tuchtoverheid kan laten bijstaan. Het recht op bijstand impliceert immers niet alleen dat de betrokkene tijdens de hoorzitting kan worden bijgestaan of vertegenwoordigd door een juridisch raadgever, maar ook ervoor of erna.

De aanbeveling van de Raad van State wordt gevolgd en resulteert in een aanpassing van artikel 44 van dit ontwerp van decreet en van de memorie van toelichting.

8. Bestuurdersaansprakelijkheid (advies randnummer 11)

De Raad van State adviseert de verplichting van het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap en het intergemeentelijk samenwerkingsverband om een bestuurdersaansprakelijkheid af te sluiten, telkens apart, in een nieuw artikel van het decreet lokaal bestuur op te nemen.

Op deze suggestie van de raad kan eigenlijk op drie wijzen gereageerd worden: het bestaand wijzigingsvoorstel behouden, twee nieuwe artikelen introduceren waarin de wijziging wordt geconcipieerd, zoals de raad suggereert, of de regeling opnemen in andere bestaande artikelen van het decreet. Dit lijkt dus eerder een technische opportuiniteitskeuze van 'plaats' in het decreet. De beoogde regeling inzake aansprakelijkheidsverzekering blijft in elk van de drie mogelijke wijzen van uitwerking, klaar en duidelijk. Door in deze te kiezen voor het behoud van het wijzigingsvoorstel dat al een eerste keer werd goedgekeurd, wordt de regeling niet meer of minder regelmatig. Omdat het wel de keuze is die tot het minst wijzigingen leidt, blijft ze de voorkeur wegdragen. De suggestie van de Raad van State wordt niet gevolgd.

9. Rechtspositieregeling (advies randnummer 12.2)

Volgens het ontworpen artikel 488, §1 van het decreet lokaal bestuur stelt het bevoegde orgaan van de welzijnsvereniging, binnen de grenzen vastgesteld door de Vlaamse Regering, de rechtspositieregeling van het personeel vast, terwijl het ontworpen artikel 499 van het decreet lokaal bestuur het bevoegde orgaan van de autonome verzorgingsinstelling machtigt om de rechtspositieregeling van het personeel van het ziekenhuis vast te stellen, zonder evenwel te vermelden dat dit binnen de door de Vlaamse Regering vast te stellen grenzen dient te gebeuren.

Zoals de Raad van State opmerkt betekent dit een verschil in behandeling tussen een welzijnsvereniging en een autonome verzorgingsinstelling en een verschil in behandeling tussen het personeel van deze verenigingen. Volgens een vaste rechtspraak, o.m. van het Grondwettelijk Hof, sluiten de grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-discriminatie niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen (of rechtspersonen) wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel en met de aard van de terzake geldende beginselen.

Dergelijke verantwoording is aanwezig, gelet onder meer op de specificiteit van de taken die een autonome verzorgingsinstelling (AV) heeft ten opzichte van een welzijnsvereniging. Een AV kan enkel opgericht worden met het oog op de exploitatie van een ziekenhuis of van een gedeelte van een ziekenhuis, dit in tegenstelling tot de oprichting van een welzijnsvereniging. Een welzijnsvereniging kan opgericht worden om een van de opdrachten uit te voeren die aan de centra voor maatschappelijk welzijn zijn toevertrouwd en voor leidinggevende, staf-, expert- en managementfuncties. Het zijn dus twee totaal verschillende publieke verenigingen.

Verder kan ook worden verwezen naar het andere soort van 'klanten' dat door een AV wordt bediend ten opzichte van een welzijnsvereniging. Ook is een andere behandeling redelijk verantwoord gelet op de subsidieregelingen die een andere behandeling vereisen. Ziekenhuisactiviteiten zorgen voor een andere (federale) financieringsstroom en andere (federale) regelgevingen. Zowel de financiering als de regelgeving zorgen voor andere arbeidsvoorwaarden en een ander statuut dan voor de personeelsleden die tewerkgesteld zijn in een welzijnsvereniging. Hierdoor is de plaatselijke rechtspositieregeling van een welzijnsvereniging niet te vergelijken met die van een autonome verzorgingsinstelling, waardoor het niet meer te verantwoorden valt om die aan elkaar te koppelen, laat staan te koppelen aan dat van het OCMW. Bovendien heeft het ook geen zin om de Vlaamse Regering de bevoegdheid te geven om grenzen vast te leggen inzake de rechtspositieregeling van het personeel van en AV, omdat deze telkens gelinkt zullen moeten worden met de (meestal) federale regelgeving inzake ziekenhuisfinanciering, waaraan die verenigingen zich toch reeds dienen te houden. Het is dan ook logisch om de rechtspositieregeling van het personeel van een ziekenhuis te laten vaststellen door het bevoegde orgaan van de vereniging zonder dat hiervoor grenzen vastgesteld worden door de Vlaamse Regering.

Tenslotte is het ook zo dat de autonome verzorgingsinstelling de regels van de beleids- en beheerscyclus niet dienen toe te passen, dit in tegenstelling tot de welzijnsverenigingen.

De beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie zijn derhalve niet geschonden.

10. Inwerkingtredingsbepalingen (advies randnummers 13.1 en 13.2)

De Raad van State raadt aan om artikel 28 van het ontwerp van decreet in werking te stellen op 13 oktober 2024 in plaats van 1 december 2024.

Deze aanbeveling wordt gevolgd en leidt tot een aanpassing van artikel 105, eerste en tweede lid van het ontwerp van decreet.

Verder geeft de Raad van State aan dat het toepassingsgebied van artikel 105, derde lid van het ontwerp van decreet zou moeten worden beperkt tot de gemeenten waar vóór 13 oktober 2024 maar ná de bekendmaking van het ontwerpdecreet in het Belgisch Staatsblad een collectieve constructieve motie van wantrouwen wordt ingediend. Daarbij wijst de Raad van State erop dat een bijzondere reden vereist is voor een afwijking van de gebruikelijke termijn van 10 dagen na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad voor de inwerkingtreding.

Het advies wordt gevolgd en leidt tot een aanpassing van artikel 105, derde lid van het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het decreet over het lokaal bestuur regelt aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest wat betreft de ondergeschikte besturen (artikel 6, §1, VIII, BWHI) en het toezicht (artikel 7, §1, BWHI), alsook de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap wat betreft het beleid inzake maatschappelijk welzijn (artikel 5, §1, II, 2°, BWHI). Het regelt op grond daarvan organieke regels over zowel de organisatie en werking van gemeenten als die van de OCMW's die hen bedienen en met wie ze in belangrijke mate geïntegreerd zijn. Dit geldt ook voor dit ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet over het lokaal bestuur. Het regelt zo gemeenschapsaangelegenheden waar het regels over het OCMW betreft en gewestaangelegenheden in de overige gevallen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van welke wijzigingsartikels een gewestaangelegenheid en of een gemeenschapsaangelegenheid betreffen:

Gew.A.	Gem.A.	Art. ontwerp van decreet	Art. DLB
		1	
G		2	4
G		3	6
G		4	7
G		5	17
G		6	37
G		7	38
G		8	40
G		9	41
G		10	42

G		11	43
G		12	44
G		13	46
G		14	47
G		15	49
G		16	58
G		17	62
	0	18	69
	0	19	77
	0	20	78
	0	21	80
	0	22	81
	0	23	88
	0	24	95
	0	25	106
	0	26	110
D		27	122
D		28	123
D		29	124/1
D		30	126
D		31	130
D		32	141
D		33	143
	0	34	148
G	0	35	150
G	0	36	159
G	0	37	160
G		38	165
G	0	39	177
	0	40	183
G	0	41	185
G	0	42	185/1
G	0	43	202
G	0	44	203
G	0	45	208
G	0	46	218
G		47	227
G		48	235
G	0	49	239
G	0	50	247
G	0	51	256
G	0	52	257
G	0	53	258
G		54	269
G	0	55	272
	0	56	286
	0	57	290
G	0	58	301
G		59	310
G		60	311
G	0	61	329/1
G		62	336
G		63	337
G		64	339
G		65	340
G		66	345

G		67	347
G		68	347/1
G		69	347/2
G		70	348
G		71	352
G		72	353
	O	73	374
	O	74	379
G		75	382/1
G		76	396
G		77	411
G		78	420
G		79	422
G	O	80	424/1
G		81	426
G		82	448
G		83	458
	O	84	474
G	O	85	488
	O	86	490
	O	87	499
G	O	88	500
	O	89	503
G	O	90	505
G	O	91	511
	O	92	514
G		93	516
G		94	517
G		95	519
	O	96	531
	O	97	536
G		98	539
	O	99	544
G	O	100	548
G		101	121 DLD=> 525 DLB
	O	102	/ (10 OCMW-D)
G		103	/ (41 NGen)
G		104	
G	O	105	

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Artikel 2 (4 DLB)

De installatievergadering van de gemeenteraad, en in het verlengde daarvan in beginsel ook die van het college van burgemeester en schepenen, is vervroegd van januari van het jaar na de verkiezingen naar december van het jaar van de verkiezingen. En dus moet vanaf december van het jaar van de verkiezingen de wedde van de mandatarissen correct berekend worden, op basis van de bevolkingsaantallen van 1 januari van het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. De datum waarop die bevolkingsaantallen in aanmerking worden genomen voor de weddeberekening wordt met deze wijziging dan ook vervroegd naar 1 december na de bekendmaking ervan.

Artikel 3 (6 DLB)

Dit artikel vervangt het tweede lid van artikel 6, §3, van het decreet over het lokaal bestuur en voorziet dat de voorzitter van de installatievergadering niet langer de eed aflegt in handen de burgemeester maar wel in handen van het oudste gemeenteraadslid. Als de voorzitter van de installatievergadering zelf het oudste raadslid is, legt hij de eed af in handen van het op een na oudste gemeenteraadslid. De burgemeester wordt door de wijzigingen in dit decreet niet meer betrokken bij de eedaflegging van de schepenen.

Met de voorzitter van de installatievergadering wordt met toepassing van artikel 6, §2, van het decreet over het lokaal bestuur de uittredende voorzitter van de raad bedoeld. Als de uittredende voorzitter van de gemeenteraad de installatievergadering niet kan voorzitten, wordt de installatievergadering voorgezeten door een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen in volgorde van hun rang.

Artikel 4 (7/1 DLB)

Dit artikel voegt een nieuw artikel 7/1 in in het decreet over het lokaal bestuur dat de aanneming van een individuele constructieve motie van wantrouwen tegen de voorzitter van de gemeenteraad mogelijk maakt.

Tot nog toe was niet voorzien in de mogelijkheid voor de gemeenteraad om de door hem geïnstalleerde voorzitter van de gemeenteraad te vervangen. Met deze wijziging krijgt de raad die mogelijkheid. Wanneer de meerderheid van de raadsleden met een andere voorzitter verder wil gaan, kan de raad zijn zittende voorzitter ontslaan door een nieuwe voorzitter aan te duiden. De meerderheid van de raadsleden kan dat doen door gedurende de bestuursperiode een individuele motie van wantrouwen aan te nemen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

Paragraaf 1 kent aan de gemeenteraad de mogelijkheid toe om een individuele constructieve motie van wantrouwen aan te nemen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

Paragraaf 2 bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden van een constructieve motie van wantrouwen. De motie moet ondertekend zijn door een meerderheid van de raadsleden en door ten minste twee derde van de raadsleden van elke fractie die de motie ondersteunt. Als een fractie slechts uit twee verkozenen bestaat, volstaat de handtekening van één van hen. De motie moet een kandidaat-opvolger voordragen voor de voorzitter van de gemeenteraad. Bij de motie moet een akte van voordracht als vermeld in artikel 7, §1 en §2, van het decreet over het lokaal bestuur worden gevoegd. Als een lijst in twee fracties is opgesplitst, wordt, in

afwijking van artikel 7 van het decreet over het lokaal bestuur, de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter ondertekend door de meerderheid van de gemeenteraadsleden die deel uitmaken van de fractie van de kandidaat-voorzitter.

Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten. Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden.

Aangezien de constructieve motie niet omwille van het spoedeisende karakter, voorzien in artikel 23 van het decreet over het lokaal bestuur, mag worden geagendeerd, geldt in deze, met toepassing van artikel 21 van het decreet over het lokaal bestuur, de termijn van minstens acht dagen tussen de oproeping van de gemeenteraadsleden en de gemeenteraadszitting.

Deze paragraaf bepaalt ook de temporele ontvankelijkheidsvoorwaarden.

Om een nieuwe voorzitter de kans te geven om zijn rol als voorzitter op te nemen, is het niet toegelaten dat een individuele constructieve motie tegen de voorzitter wordt aangenomen in de periode van één jaar na de installatie van de gemeenteraad.

Om te voorkomen dat de motie wordt gebruikt als een instrument in de verkiezingscampagne, is het ook niet toegelaten dat een constructieve motie wordt aangenomen in de laatste twaalf maanden voor de lokale verkiezingen.

Om een opeenvolging van constructieve individuele moties van wantrouwen tegen een voorzitter van de gemeenteraad te vermijden, is het ook niet toegelaten een nieuwe constructieve motie van wantrouwen in te dienen voor het verval van een termijn van één jaar volgend op de aanneming van een individuele motie van wantrouwen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

Paragraaf 3 beschrijft het onderzoek van de voorwaarden van de motie. Alvorens de motie ter stemming wordt voorgelegd, onderzoekt de gemeenteraad bij stemming of de motie voldoet aan de voorwaarden opgenomen in paragraaf 2. Als de gemeenteraad vaststelt dat niet aan alle voorwaarden voldaan is, dan verklaart hij de motie zonder voorwerp. Dit is bijvoorbeeld het geval als de motie is ingediend in strijd met de temporele voorwaarden of als de motie onontvankelijk is (ongeldige akte van voordracht, te weinig handtekeningen, ...). Een onontvankelijk verklaarde akte van voordracht voor de kandidaat-voorzitter betekent dus dat er niet over de motie kan worden gestemd. Als de regeling dat toch toelaat, dan verdwijnt het constructieve karakter ervan.

De controle van de ontvankelijkheid van de motie van wantrouwen en van de akte van voordracht behoort normaal tot de bevoegdheid van de voorzitter van de raad. Aangezien de voorzitter van de raad zelf onderwerp is van deze akte, komt de beoordeling van de ontvankelijkheid in dit geval toe aan de volledige gemeenteraad.

Paragraaf 4 bepaalt dat de aanneming van de motie van wantrouwen ook meteen tot gevolg heeft dat voorzitter tegen wie de motie is gericht ontslagen wordt uit zijn functie als voorzitter van de raad. De aanneming van de motie heeft ook meteen tot gevolg dat de voorgedragen kandidaat-voorzitter verkozen wordt verklaard.

Voor het aannemen van de motie door de gemeenteraad geldt de regeling van artikel 33 van het decreet over het lokaal bestuur dat bepaalt dat de besluiten genomen worden bij volstreekte meerderheid van stemmen en dat bij staking van stemmen het voorstel is verworpen. Dit betekent dat de bijzondere meerderheid enkel vereist is voor het indienen van een motie. Voor het geldig aannemen daarvan volstaat een gewone meerderheid van de helft plus één van de raadsleden. Voor het aannemen van de motie is dus geen bijzondere meerderheid vereist.

Bij betwisting komt het aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen toe om zich over de ontvankelijkheid van de motie en de akte uit te spreken (artikel 147 van het decreet over het lokaal bestuur).

Artikel 5 (17 DLB)

In artikel 17 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de gemeentelijke verzekeringsplicht ten aanzien van haar verkozen mandatarissen, de gemeenteraadsleden geregeld.

De gemeente is volgens de huidige regeling verplicht een verzekering af te sluiten voor de burgerlijke aansprakelijkheid, rechtsbijstand bij die burgerlijke aansprakelijkheid en voor ongevallen. De mandataris is slechts verzekerd voor situaties die zich voordoen tijdens de normale uitoefening van het mandaat.

In het werkveld bestaat discussie over de verzekeringsplicht ten aanzien van de bestuurdersaansprakelijkheid van de mandatarissen-bestuurders. Dit artikel voegt een gemeentelijke verzekeringsplicht toe ten aanzien van de raadsleden die de gemeente in de normale uitoefening van hun mandaat vertegenwoordigen als bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon nalaat om een verzekering af te sluiten die de bestuurdersaansprakelijkheid van de vertegenwoordigende mandataris als bestuurder dekt. Krachtens de artikelen 227, 396 en 474 van het decreet over het lokaal bestuur zijn de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn decretaal verplicht om zelf een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten voor hun bestuurders.

Artikel 6 (37 DLB)

In artikel 37, §3 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een lid ingevoegd tussen het tweede en het derde lid. Dit nieuwe derde lid moet ervoor zorgen dat na de aanname van een collectieve constructieve motie van wantrouwen er een correcte weerspiegeling van de zetelverdeling in de commissies is.

De aanname van een collectieve constructieve motie van wantrouwen wijzigt in principe de meerderheidsverhoudingen binnen de gemeenteraad. De samenstelling van de commissies geven de weerspiegeling weer van de meerderheid in de gemeenteraad. Om die reden moet voorzien worden in de verplichting om de verdeling van de mandaten in de commissies opnieuw te berekenen na de aanname van een collectieve constructieve motie van wantrouwen als door de aanname van de collectieve motie van wantrouwen de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties die deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen

niet meer hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Enkel op die manier kan gevrijwaard worden dat de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen altijd hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Als na de aanneming van een collectieve constructieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties, worden de commissies niet opnieuw hersamengesteld.

Artikel 7 (38 DLB)

Met dit artikel wordt in artikel 38 van het decreet over het lokaal bestuur punt 9° "de nadere voorwaarden waaronder het recht om verzoekschriften in te dienen, wordt uitgeoefend, en de wijze waarop de verzoekschriften worden behandeld" opgeheven als aangelegenheid die verplicht geregeld moet worden in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad.

Het is niet nodig om in artikel 38 van het decreet over het lokaal bestuur op te leggen dat de regeling over verzoekschriften in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad moet worden uitgewerkt, aangezien artikel 304, §5, van het decreet over het lokaal bestuur al bepaalt dat het toekomt aan de gemeenteraad om bij reglement de wijze te bepalen waarop concreet vorm gegeven moet worden aan dergelijke inspraakmogelijkheden.

Artikel 8 (40 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 40, §1, van het decreet over het lokaal bestuur en heeft tot doel om eventuele onduidelijkheden aangaande de volheid van bevoegdheid van de gemeenteraad weg te nemen.

Door de aanpassing van dit artikel wordt verduidelijkt dat de gemeenteraad over de volheid van bevoegdheid beschikt ten aanzien van de aangelegenheden, vermeld in artikel 2, §1 en §2, van het decreet over het lokaal bestuur, maar niet voor de aangelegenheden, vermeld in artikel 2, §3, van het decreet over het lokaal bestuur. De aangelegenheden vermeld in artikel 2, §3, hebben immers betrekking op de bevoegdheden van het OCMW en de uitoefening hiervan komt toe aan de organen van het OCMW.

Artikel 9 (41 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 41 van het decreet over het lokaal bestuur.

Door de wijziging aan het derde lid van artikel 41 wordt het mogelijk dat de gemeenteraad bij een differentiëring van de gemeentelijke tarieven voor de opcentiemen op de onroerende voorheffing zowel lagere als hogere tarieven ten opzichte van een vastgesteld basistarief kan vaststellen. Dat kadert binnen de gemeentelijke fiscale autonomie. Voor de adviesprocedure bij de Vlaamse Belastingdienst en het onderzoek naar de technische uitvoerbaarheid wordt geen onderscheid gemaakt tussen afwijkingen met lagere of hogere tarieven.

Daarnaast wordt er een vijfde lid toegevoegd aan artikel 41. Het gebruik van het Nederlands in Vlaanderen is belangrijk. Om actief gebruik van het Nederlands te promoten, wordt bepaald dat de subsidieontvanger het engagement moet aangaan om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

Artikel 10 (42 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 42, §2, van het decreet over het lokaal bestuur.

Het gaat om een rechtzetting van een foutieve verwijzing naar artikel 355 van het decreet over het lokaal bestuur. In artikel 42, §2, van het decreet over het lokaal bestuur wordt de zinsnede “, §1 en §2” opgeheven omdat artikel 355 van het decreet over het lokaal bestuur ingedeeld is in leden en niet in paragrafen.

Artikel 11 (43 DLB)

Dit artikel brengt een wijziging aan in de regeling rond de rangorde van de schepenen zoals opgenomen in paragraaf 4 van artikel 43 van het decreet over het lokaal bestuur.

Het vertrekpunt voor het vaststellen van de rangorde blijft steeds de akte van voordracht. Met het indienen van een ontvankelijke akte van voordracht bepaalt de meerderheid wie schepenen wordt en welke kandidaat-schepenen welke rang inneemt. De schepenen nemen rang in in volgorde waarin ze zijn opgenomen in de akte van voordracht. De schepenen, vermeld in artikel 42, §1, derde lid is altijd de laatste schepenen in rang na de installatie van een nieuw college.

Deze wijziging biedt de mogelijkheid om na vaststelling van de rangorde op basis van de akte van voordracht de vastgestelde rangorde te wijzigen. De gemeenteraad kan op elk moment de rangorde wijzigen op de wijze, vermeld in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad. Het behoort tot de autonomie van de gemeente om al dan niet in het huishoudelijk reglement te voorzien in deze mogelijkheid en de eventuele voorwaarden die daaraan verbonden zijn. Als de gemeenteraad in het huishoudelijk reglement in deze mogelijkheid voorziet zonder daarbij bijkomende voorwaarden op te nemen, dan kan de gemeenteraad op elk moment en via 'gewone' meerderheid beslissen om de rangorde te wijzigen. De schepenen, vermeld in artikel 42, §1, derde lid van het decreet over het lokaal bestuur zal steeds na de installatievergadering als laatste schepenen in rang toegevoegd worden, maar kan gedurende de bestuursperiode een andere rang toegewezen krijgen als de gemeenteraad daartoe beslist onder de voorwaarden opgenomen in hun huishoudelijk reglement.

In elk geval wordt de burgemeester geacht een hogere rang in te nemen dan de schepenen.

Artikel 12 (44 DLB)

Dit artikel brengt een wijziging aan in de persoon in wiens handen de schepenen de eed afleggen.

De eedaflegging van de gemeenteraadsleden en de burgemeester gebeurt in handen van de voorzitter van de gemeenteraad. Enkel de eedaflegging van de

schepenen gebeurt momenteel nog in handen van de burgemeester. Met deze wijziging wordt dit voor elk mandaat gelijkgetrokken en legt iedereen, behalve de voorzitter zelf, de eed af in handen van de voorzitter. Dit lost eveneens het probleem op dat een burgemeester na de aanneming van een collectieve motie van wantrouwen de eed moet afnemen van de nieuw verkozen schepenen, terwijl hijzelf onderwerp is van de constructieve motie van wantrouwen.

In het geval de voorzitter van de gemeenteraad tevens schepen is, legt hij de eed als schepen af in handen van het oudste gemeenteraadslid naar analogie met de regeling opgenomen in artikel 6, §3, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd door artikel 3 van dit ontwerp van decreet.

Artikel 13 (46 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 46 van het decreet over het lokaal bestuur door te voorzien in een verduidelijking van de berekening van de meerderheidsvereisten voor de fracties. Daarnaast wijzigt dit artikel de geadresseerden van de kennisgeving van de aanneming van de collectieve motie van wantrouwen.

In paragraaf 2 wordt een nieuw lid ingevoegd tussen het huidige eerste en het tweede lid. Overeenkomstig artikel 46, §2, eerste lid, 2° en 3°, van het decreet over het lokaal bestuur dient een ingediende motie ondertekend te zijn door een meerderheid van de raadsleden en door ten minste twee derde van de raadsleden van elke fractie die de motie ondersteunt. Een individuele motie moet gesteund zijn door de fractie waartoe de schepen tegen wie de motie gericht is behoort. In het licht van deze vereiste meerderheden binnen de fracties, wordt in de tweede paragraaf van artikel 46 van het decreet lokaal bestuur een lid toegevoegd dat verduidelijkt op welke wijze de fractiegrootte concreet berekend dient te worden. Het principe daarbij is dat een fractie -tot aan de vernieuwing van de gemeenteraad- geacht wordt om hetzelfde aantal zetels te behouden zoals vastgelegd op de installatievergadering. Op de installatievergadering worden de fracties vastgelegd, waarbij de gemaakte keuze van kandidaat-gemeenteraadsliden tot welke fractie ze behoren in geval van een kartellijst niet herroepbaar is (conform artikel 36 van het decreet over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd bij artikel 34 van het decreet van 16 juli 2021 ter versterking van de lokale democratie).

Het eventuele geval waarbij een gemeenteraadslid dus bijvoorbeeld na diens installatie feitelijk als onafhankelijke zou gaan zetelen, of deze de facto uit de fractie gezet wordt, doet hieraan geen afbreuk. Voor de berekening van de twee derde meerderheid, worden onafhankelijken meegeteld bij de leden van de fractie waartoe ze behoorden tot op het moment dat ze aankondigden als onafhankelijke te zetelen.

Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigingen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden. Dergelijke wijzigingen dienen wel mee in rekening te worden genomen bij de berekening van de fractiegrootte.

De berekening van de fractie gebeurt bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van elke constructieve motie van wantrouwen op dezelfde manier. Voor de aanneming van een individuele motie van wantrouwen tegen de voorzitter van het

bijzonder comité voor de sociale dienst, zoals voorzien in artikel 104 van het decreet over het lokaal bestuur, geldt dezelfde redenering ook al dient daar *de jure* abstractie te worden gemaakt van fracties. Er is enkel in de gemeenteraad sprake van fracties.

In paragraaf 5 wordt een wijziging aangebracht in de kennisgeving van de aanname van een collectieve motie van wantrouwen. Door deze wijziging wordt de kennisgeving ook gericht aan de provinciegouverneur. Het is belangrijk dat de provinciegouverneur meteen zicht heeft op de nieuwe (aangewezen-) burgemeesters in de provincie. Dit onder andere in het kader van eventuele contacten op het gebied van noodplanning.

Besturen laden de ingediende collectieve motie van wantrouwen en de beslissing van de gemeenteraad daarover op in het loket voor lokale besturen (module Toezicht). Het Agentschap Binnenlands Bestuur maakt deze communicatie over aan de minister van Binnenlands Bestuur en de provinciegouverneur. Uiteraard moet de gemeenteraadsbeslissing ook op de normale wijze worden bekendgemaakt.

Artikel 14 (47 DLB)

Dit artikel voegt een punt 8° en een punt 9° toe aan artikel 47 van het decreet over het lokaal bestuur waarbij er twee bijkomende verhinderingsgronden voor de schepenen worden geëxpliciteerd.

Punt 8° voegt een van rechtswege verhinderingsgrond toe aan artikel 47 van het decreet over het lokaal bestuur. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen kan een verkozen raadslid schorsen voor de uitoefening van zijn mandaat als raadslid. De schorsing op grond van artikel 199 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 is voorzien als verhinderingsgrond voor een gemeenteraadslid in artikel 12, 5°, van het decreet over het lokaal bestuur. Een raadslid dat geschorst is ten gevolge van een sanctie opgelegd door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen kan evenmin een uitvoerend mandaat opnemen tijdens de periode van de schorsing. Deze verhinderingsgrond was evenwel niet voorzien voor het mandaat als schepen of burgemeester van dat geschorste raadslid. Om discussie te vermijden, wenst de decreetgever dit te verduidelijken.

Punt 9° voegt een bijkomende facultatieve verhinderingsgrond toe in artikel 47 van het decreet over het lokaal bestuur. Deze bijkomende verhinderingsgrond biedt een schepen de mogelijkheid om zich te laten verhinderen als hij een mandaat uitoefent van voorzitter van een federaal, Vlaams of Europees parlement. De schepen die zich om die reden wil laten verhinderen, moet daartoe een schriftelijk verzoek richten aan de gemeenteraad. De periode van verhindering eindigt als zijn mandaat van voorzitter van een federaal, Vlaams of Europees parlement eindigt.

Deze bijkomende verhinderingsgronden zijn overeenkomstig artikel 60 van het decreet over het lokaal bestuur ook van toepassing op de burgemeester.

Artikel 15 (49 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 49 van het decreet over het lokaal bestuur en verduidelijkt wanneer de gemeenteraad een beslissing kan nemen om een opengevallen schepenmandaat al dan niet in te vullen.

Als in de loop van de legislatuur een schepenmandaat komt open te vallen, is de gemeenteraad niet langer verplicht om een beslissing te nemen om dat mandaat in te vullen. Als er in de akte van voordracht een opvolger is opgenomen en de opvolger geïnstalleerd wordt, kan de gemeenteraad zelfs geen dergelijke beslissing nemen. In die gevallen is de akte van voordracht bindend en kan de gemeenteraad niet beslissen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen.

De gemeenteraad bezit enkel de bevoegdheid een beslissing te nemen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen als de persoon die als laatste opvolger is vermeld het mandaat niet kan opnemen of als er geen opvolger is vermeld. Enkel in dat geval kan de gemeenteraad beslissen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen. Dit is ook opgenomen in artikel 43, §1, tweede lid van het decreet over het lokaal bestuur dat stelt dat in die gevallen tot vervanging wordt overgegaan overeenkomstig artikel 49 van het decreet over het lokaal bestuur. In die gevallen is het mogelijk dat de raad beslist om niet tot vervanging over te gaan.

De raad is niet verplicht om dergelijke beslissing te nemen. Als de gemeenteraad geen dergelijke beslissing neemt en overgaat tot de invulling van dat mandaat, is dat een geldige werkwijze. De invulling kan gebeuren door de installatie van de in de akte van voordracht voorgedragen opvolger of, bij ontbreken van dergelijke opvolger, door verkiezing van een nieuwe schepen binnen de twee maanden na het openvallen van het mandaat.

Als de raad evenwel het mandaat niet wenst in te vullen, dient zij daarvoor een uitdrukkelijke beslissing te nemen. In de decreettekst wordt dienaangaande wel verduidelijkt dat de gemeenteraad niet kan beslissen het mandaat niet langer in te vullen in de gevallen waarbij overeenkomstig artikel 43 § 1, tweede lid een opvolger in de akte van voordracht is vermeld en die opvolger het mandaat opneemt. In dat geval zal de regeling, zoals opgenomen in deze akte van voordracht, immers nageleefd moeten worden.

Verder wordt aan het eerste lid van paragraaf 1 toegevoegd dat de voorzitter van de gemeenteraad de ontvankelijkheid van de akte van voordracht nagaat op de vergadering van de gemeenteraad waarop de akte geagendeerd is. Hiermee verduidelijkt de decreetgever dat de voorzitter van de gemeenteraad de akte op de zitting moet beoordelen en voor de ontvankelijkheidsvoorwaarden rekening moet houden met wie op het moment van de beoordeling van de ontvankelijkheid raadslid is. Omwille van deze wijziging wordt de passage over de ontvankelijkheid in het tweede lid geschrapt.

Artikel 16 (58 DLB)

De mogelijkheid bestaat dat twee verkozenen die behoren tot de grootste fractie van de meerderheid een gelijk aantal naamstemmen behalen. In dat geval is onduidelijk wie burgemeester wordt. Met deze wijziging wordt daar een oplossing voor voorzien. In die (uitzonderlijke) gevallen is het de verkozene die als hoogste

gerangschikt stond op de kandidatenlijst, die aangewezen-burgemeester wordt met het oog op latere benoeming.

De mogelijkheid bestaat dat de nieuwe gemeenteraad wordt geïnstalleerd zonder dat er een stemming heeft plaatsgevonden. Dit heet de 'verkiezing zonder stemming'. In dat geval moet geregeld worden wie burgemeester wordt. De normale procedure van de persoon met het hoogste aantal naamstemmen kan in die gevallen niet worden toegepast. Met deze wijziging komt het burgemeestermandaat toe aan de persoon die het hoogst gerangschikt stond op de lijst met het hoogste aantal zetels.

Doordat een lid wordt ingevoegd tussen het bestaande eerste en tweede lid, dient de verwijzing in het bestaande zesde lid hieraan te worden aangepast.

Artikel 17 (62 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 62, zesde lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

De wijziging beoogt doorheen het decreet over het lokaal bestuur uniformiteit te creëren bij de redactie en opbouw van artikels die de ondeelbaarheid tussen mandaten van de gemeente en mandaten van het OCMW betreffen. Het uitgangspunt daarbij is dat een artikel over een mandaat steeds vermeldt dat met dat mandaat hetzelfde gebeurt als wat met het ondeelbare mandaat gebeurt.

Waar het bestaande artikel 62, zesde lid, van het decreet over het lokaal bestuur regelt dat een gebeurtenis die betrekking heeft op het mandaat van burgemeester, doorwerkt naar het mandaat van voorzitter van het vast bureau, moet dit dan worden omgekeerd. Wat gebeurt met het mandaat van voorzitter van vast bureau werkt door naar het in artikel 62 geregelde mandaat van burgemeester.

De spiegelbepaling van artikel 62 is artikel 81, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur. Het wordt navenant aangepast in artikel 22, punt 1° van dit ontwerp van decreet.

Deze logica wordt doorgetrokken in artikel 18 (over artikel 69 van het decreet over het lokaal bestuur) en artikel 22, punt 2° (over artikel 81, tweede lid van het decreet over het lokaal bestuur) van dit ontwerp van decreet.

Artikel 18 (69 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 69, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

Het betreft een omkeringsregeling als toegelicht in artikel 17 van dit ontwerp van decreet. De regeling waarbij een gebeurtenis die betrekking heeft op het mandaat van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, doorwerkt naar het mandaat van voorzitter van de gemeenteraad, moet worden omgekeerd.

Daarenboven ontbreekt in artikel 69, tweede lid, ook een regeling met betrekking tot de schorsing, de afzetting en de afstand van het mandaat als voorzitter van de gemeenteraad en de doorwerking daarvan naar het mandaat van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn. Dit wordt eveneens toegevoegd.

Artikel 19 (77 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 77, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

Het expliciteert dat OCMW's, net als gemeenten, met een retributiereglement een billijke vergoeding kunnen vragen voor verstrekte diensten. Ze ontlene die bevoegdheid aan artikel 173 van de Grondwet juncto artikel 97 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 20 (78 DLB)

Dit artikel voegt een punt 17°/1 in in het tweede lid van artikel 78 van het decreet over het lokaal bestuur.

Deze wijziging ligt in het verlengde van de aanpassing aan artikel 77, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd door artikel 19 van dit ontwerp van decreet.

Overeenkomstig artikel 78, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur kan de raad voor maatschappelijk welzijn zijn bevoegdheden delegeren naar het vast bureau. Met betrekking tot de retributies kan dit evenwel niet voor wat betreft het vaststellen van de machtiging tot het heffen van de retributies en de voorwaarden ervan, inclusief de verminderingen en vrijstellingen. Met andere woorden, de raad voor maatschappelijk welzijn dient zelf het kader vast te stellen, maar kan de verdere uitwerking van de retributiereglementen delegeren naar het vast bureau.

Artikel 21 (80 DLB)

Het bestaande artikel 80, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur regelt dat artikel 48, eerste en tweede lid, van dat decreet van toepassing zijn op de leden van het vast bureau.

Dit leidt ertoe dat de raad voor maatschappelijk welzijn zou kunnen beslissen om een mandaat als lid van het vast bureau niet langer in te vullen. Het komt evenwel niet toe aan de raad voor maatschappelijk welzijn om zich daarover uit te spreken. Het mandaat als lid van het vast bureau is ondeelbaar gekoppeld aan dat van het mandaat als lid van het college van burgemeester en schepenen. Enkel de gemeenteraad kan beslissen om een opengevallen schepenmandaat niet in te vullen, waardoor er ook een mandaat minder ontstaat bij het vast bureau. Daarom wordt in het tweede lid van artikel 80 de doorvertaling van artikel 48 van het decreet over het lokaal bestuur op de leden van het vast bureau beperkt tot het eerste lid.

In het verlengde daarvan wordt een derde lid toegevoegd dat artikel 48, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur van toepassing verklaart op de leden van het vast bureau. Daardoor is verzekerd dat het lid van het vast bureau zijn mandaat blijft uitoefenen tot zijn opvolger is geïnstalleerd, behalve als het ontslag het gevolg is van een onverenigbaarheid of tot de gemeenteraad, met toepassing van artikel 49, §1, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur heeft beslist om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen. Omwille van de ondeelbaarheid tussen deze mandaten, kan in dat laatste geval het opengevallen mandaat als lid van het vast bureau niet meer ingevuld worden. Het lidmaatschap van het vast bureau is ondeelbaar gekoppeld aan het lidmaatschap van het college

van burgemeester en schepenen overeenkomstig artikel 79 van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 22 (81 DLB)

Dit artikel vervangt artikel 81 van het decreet over het lokaal bestuur. Het betreft een omkeringsregeling als toegelicht in artikel 17 van dit ontwerp van decreet.

De vervanging van het eerste en tweede lid heeft tot doel om een duidelijke regeling te voorzien aangaande de doorwerking van bepaalde gebeurtenissen, die betrekking hebben op het mandaat van burgemeester of schepenen, naar het mandaat van voorzitter of lid van het vast bureau. Omdat de vervanging als lid of als voorzitter van het vast bureau, omwille van de ondeelbaarheid tussen de mandaten, automatisch gekoppeld is aan de vervanging als schepenen of burgemeester, wordt dit niet meer geëxpliciteerd.

Artikel 23 (88 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 88 van het decreet over het lokaal bestuur.

In artikel 88 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een onvolledige verwijzing naar artikel 6, §1, van het decreet over het lokaal bestuur aangepast. Voorheen werd in artikel 88 enkel verwezen naar artikel 6, §1, eerste en tweede lid waarin een regeling is opgenomen aangaande de bijeenroeping van de gemeenteraad voor het geval er geen bezwaar tegen de gemeenteraadsverkiezing werd ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. Er was geen verwijzing voorzien naar de regeling die geldt als er wel een bezwaar werd ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen (cfr. artikel 6, §1, derde tot en met zesde lid van het decreet over het lokaal bestuur). Met dit artikel wordt deze onvolledige verwijzing rechtgezet en wordt een verwijzing opgenomen naar de volledige paragraaf 1 van artikel 6 van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 24 (95 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 95, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur door een passage in te voegen ter aanvulling van de procedure van voordrachten en verkozenverklaring voor de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst. Meer concreet zal worden ingeschreven dat voorafgaandelijk aan de verkozenverklaring van een kandidaat steeds door de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn zal moeten worden gecontroleerd of de voordrachtsakte ontvankelijk is. Dit is in lijn met de gelijkaardige procedures die elders in het decreet over het lokaal bestuur worden voorzien.

Artikel 25 (106 DLB)

In artikel 103 van het decreet over het lokaal bestuur is het continuïteitsprincipe opgenomen voor de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst wanneer zijn mandaat eindigt door ontslag dat geen gevolg is van een onverenigbaarheid. In artikel 106, §1, van het decreet over het lokaal bestuur was een overgangsregeling ingeschreven waarbij iemand aangeduid wordt om de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst te vervangen wanneer

hij of zij ontslag neemt en dit tot een nieuwe voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst is verkozen. Deze bepalingen zorgden voor een dubbele regeling voor de tijdelijke waarneming van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, wanneer deze ontslag nam dat geen gevolg was van een onverenigbaarheid. Dit is in de praktijk verwarrend. Met deze wijziging wordt verduidelijkt dat in geval van ontslag van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst dat geen gevolg is van een onverenigbaarheid, het continuïteitsprincipe geldt. In alle andere gevallen, waaronder het ontslag omwille van onverenigbaarheid, geldt de vervangingsregeling zoals voorzien in artikel 106, §1, tweede lid.

Artikel 26 (110 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 110, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur, waarbij de termijn om de notulen van het bijzonder comité voor de sociale dienst aan de leden van het bijzonder comité over te maken wordt gewijzigd.

De notulen van het bijzonder comité voor de sociale dienst moesten acht dagen voor de volgende vergadering worden overgemaakt aan de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst. Sommige comités komen wekelijks samen, waardoor deze regeling onwerkbaar is. Met deze wijziging wordt specifiek de termijn voor het overmaken van de notulen van de vergaderingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst uitgebreid. In plaats van uiterlijk acht dagen voor de vergadering kunnen de notulen nu uiterlijk drie dagen voor de vergadering worden bezorgd. Dit geeft de mogelijkheid om de notulen correct en tijdig op te maken en geeft de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst nog voldoende tijd om de notulen na te lezen en te controleren voor aanvang van de volgende zitting.

Artikel 27 (122 DLB)

In artikel 122, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur worden de woorden "en met dien verstande dat de districtsschepenen de eed afleggen in handen van de voorzitter van de districtsraad" opgeheven. Door de wijziging in artikel 12 van dit ontwerp van decreet leggen de schepenen hun eed af in handen van de voorzitter van de raad. Dit geldt dan met de nodige vertaling ook voor de leden van het districtscollege.

Artikel 28 (123 DLB)

De mogelijkheid bestaat dat twee verkozenen die behoren tot de grootste fractie van de meerderheid een gelijk aantal naamstemmen behalen. In dat geval is onduidelijk wie districtsburgemeester wordt. Met deze wijziging wordt daar een oplossing voor voorzien, naar analogie met de regeling voor de burgemeesteraanduiding in artikel 58 van het decreet over het lokaal bestuur (zoals gewijzigd door artikel 16 van dit ontwerp van decreet).

Artikel 29 (124/1 DLB)

Dit artikel wijzigt het orgaan waaraan de beslissing van het districtsorgaan tot aanneming van de collectieve motie van wantrouwen moet worden overgemaakt. In de huidige regelgeving moet deze beslissing ter kennis worden gebracht aan de

Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering heeft evenwel in tegenstelling tot bij de aanname van de collectieve motie van wantrouwen door de gemeenteraad geen rol in deze procedure. De beslissing moet in de toekomst ter kennis worden gegeven aan de gemeenteraad in plaats van aan de Vlaamse Regering.

Artikel 30 (126 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 126, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

Er wordt toegevoegd dat het begrip "kandidaat-gemeenteraadsleden" gelezen moet worden als "kandidaat-leden van de districtsraad".

Artikel 31 (130 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 130 van het decreet over het lokaal bestuur.

Aan artikel 130 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een tweede lid toegevoegd. In dit lid wordt een regeling uitgewerkt die het districtscollege ertoe verplicht om in afwijking van het eerste lid van artikel 130 op geheime wijze te stemmen over het voorafgaand advies van het districtscollege over een tuchtaangelegenheid ten aanzien van de districtssecretaris zoals bedoeld in artikel 125, § 3, 4° van het decreet over het lokaal bestuur. De wijziging ligt in het verlengde van de (ratio van de) geheime wijze van stemmen door de tuchtoverheid over de tuchtstraf zelf, zie ook artikel 34 van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 32 (141 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 141 van het decreet over het lokaal bestuur om het terminologisch in overeenstemming te brengen met de bepalingen over de beleids- en beheerscyclus in het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 33 (143 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 143 van het decreet over het lokaal bestuur.

Aan het eerste lid wordt een punt 7° toegevoegd dat verduidelijkt dat voor de toepassing van titel 4 op de districten "gemeenteraadsverkiezingen" als "districtsraadsverkiezingen" gelezen moet worden. Artikel 249, §4 en artikel 274 van het decreet over het lokaal bestuur, die telkens ook de link tussen gemeente en OCMW betreffen, worden niet van toepassing gemaakt voor de districten (omdat die geen link hebben met het OCMW). Er wordt een lid ingevoegd dat verduidelijkt dat elk lid van de districtsraad de afzonderlijke stemming over een of meer onderdelen van de beleidsrapporten kan eisen en een lid dat verduidelijkt dat een nieuw opgericht district in de eerste bestuursperiode een eenjarig meerjarenplan kan opmaken.

Artikel 34 (148 DLB)

In artikel 148, vierde lid, van het decreet over het lokaal bestuur worden de woorden "de voorzitter van het vast bureau" opgeheven. De burgemeester is van rechtswege de voorzitter van het vast bureau overeenkomstig artikel 79 van het decreet over het

lokaal bestuur. De ambtskledij en onderscheidingstekens van de burgemeester zijn reeds vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2018 houdende het statuut van de lokale mandataris.

Artikel 35 (150 DLB)

De procedure voor de weddevermindering van de uitvoerende mandatarissen in artikel 150, §2, van het decreet wordt afgestemd op de procedure voor de weddecompensatie van uitvoerende mandatarissen in artikel 150, §1, van het decreet over het lokaal bestuur en op de procedure voor de vermindering van de presentiegelden van raadsleden in artikel 17, §2, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 36 (159 DLB)

In artikel 159 van het decreet over het lokaal bestuur, wordt respectievelijk de gemeente of het OCMW verplicht een verzekering af te sluiten die de bestuurdersaansprakelijkheid dekt die persoonlijk ten laste komt van de uitvoerende mandatarissen die de gemeente of het OCMW, uit hoofde van hun mandaat, vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon nalaat om een verzekering af te sluiten die de bestuurdersaansprakelijkheid van de vertegenwoordigende mandataris als bestuurder dekt. Krachtens de artikelen 227, 396 en 474 van het decreet over het lokaal bestuur zijn de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn decretaal verplicht om zelf een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten voor hun bestuurders. Zie de toelichting bij artikel 5 van dit ontwerp van decreet voor de verantwoording hierbij.

Artikel 37 (160 DLB)

Dit artikel vervangt het huidige artikel 160 van het decreet over het lokaal bestuur, waarbij de inhoud van het artikel wordt hernomen en geherstructureerd. Artikel 160 wordt ook verder geconformeerd aan de algemene verordening gegevensbescherming, in die zin dat een duidelijk decretaal kader wordt opgenomen voor de verwerking van persoonsgegevens van mandatarissen in het licht van de mandatendatabank.

Het eerste lid verduidelijkt wat wordt verstaan onder de algemene verordening gegevensbescherming.

In het tweede lid wordt decretaal verankerd wie voor deze verwerking van persoonsgegevens als verwerkingsverantwoordelijke optreedt in de zin van de algemene verordening gegevensbescherming.

Vervolgens wordt in het derde lid decretaal verankerd wat het doel is van de verwerkingen van persoonsgegevens van mandatarissen. Deze persoonsgegevens kunnen enkel verwerkt worden om dit doel te bereiken.

In het vierde lid, wordt verduidelijkt op welke gronden de verwerking van persoonsgegevens van mandatarissen is toegestaan. De verwerking wordt uitgevoerd op grond van de decretale verplichting vervat in artikel 160 van het decreet over het lokaal bestuur, maar ook op grond van een taak van algemeen belang, namelijk het faciliteren voor burgers om democratische controle uit te oefenen op lokale besturen. Een aantal specifieke politieke gegevens worden verwerkt, met name de naam van de lijst waarop een mandataris als raadslid is verkozen, de naam van de fractie waartoe hij behoort of als dat het geval is, de vermelding dat hij als onafhankelijke zetelt. Dit zijn gegevens die door de betrokken mandatarissen zelf worden bekendgemaakt wanneer zij zich verkiesbaar stellen voor de lokale verkiezingen, en opnieuw wanneer zij het mandaat effectief opnemen.

Daarnaast is deze verwerking toegelaten omwille van een reden van zwaarwegend belang, namelijk de democratische controle die de burger moet kunnen uitoefenen op zijn lokaal bestuur. Zo is deze verwerking noodzakelijk om burgers transparantie te bieden over de politieke samenstelling van hun lokaal bestuur. Burgers kunnen hun democratisch controlerecht enkel geïnformeerd uitoefenen wanneer zij weten waarvoor mandatarissen staan, welke koerswijzigingen, acties en activiteiten een mandataris doorvoert, ook binnen zijn lijst en fractie, of wanneer een mandataris beslist om als onafhankelijke te zetelen omdat hij het niet eens is met de gang van zaken in de fractie. Door de publicatie van de mandaten in de mandatendatabank, kunnen burgers erop vertrouwen dat zij een authentieke bron raadplegen.

Omdat het gaat om gegevens die sowieso door de betrokken mandatarissen zelf al worden bekendgemaakt, gaat de verwerking niet verder dan noodzakelijk is, maar biedt het louter transparantie en een duidelijk en authentiek overzicht voor de burger.

Het vijfde lid somt de persoonsgegevens van de mandatarissen op die in de databank worden opgenomen. Een van die persoonsgegevens is 'het geslacht'. De opname van dit persoonsgegeven is noodzakelijk omwille van de regels in verband met geslacht in het decreet over het lokaal bestuur. Zo legt het decreet voor verschillende organen de verplichting op dat ze bestaan uit personen van verschillend geslacht. Deze verplichting geldt bijvoorbeeld voor het college van burgemeester en schepenen en de raad voor maatschappelijk welzijn. De opname van dit gegeven in de mandatendatabank is dan ook belangrijk om te kunnen nagaan of aan deze verplichtingen is voldaan.

Het zesde lid verduidelijkt dat de gegevens van de mandatarissen publiek toegankelijk worden gemaakt. Dit geldt niet voor het rijksregisternummer, het geslacht en de geboortedatum.

Wat de bewaartermijn betreft, verwijst het zevende lid naar het Bestuursdecreet dat voorschrijft dat deze gespecificeerd moet worden in selectieregels voor elke categorie van bestuursdocumenten. De selectieregels zijn terug te vinden in het toepasselijke informatiebeheersplan binnen de Vlaamse overheid.

Het laatste lid bepaalt ten slotte, dat de Vlaamse Regering de nadere uitvoering van dit artikel regelt. Zo wordt de regeling rond de mandatendatabank verder uitgewerkt in het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende het gebruik van open standaarden door de lokale besturen en tot nadere regeling van de databank van de lokale mandatarissen en van de databank van de leidend ambtenaren.

Artikel 38 (165 DLB)

Artikel 165 van het decreet over het lokaal bestuur wordt opgeheven, omdat het verwijst naar het Wetboek van Koophandel, dat opgeheven is, behalve boek II betreffende de zee- en binnenvaart dat na de laatste hervorming (effectief op 1 november 2018) overgebleven is.

Hoewel daden van koophandel niet langer bestaan en daarmee ook het voorwerp van het verbod om zulke daden te stellen vervalft, betekent dit nog steeds geen vrijbrief voor de leidinggevende ambtenaren van de gemeente en het OCMW. Zo maken artikel 169 en 172 van het decreet over het lokaal bestuur de regeling inzake belangenvermenging als vermeld in artikel 27 van hetzelfde decreet, van toepassing op deze ambtenaren. Zo geldt ook voor deze ambtenaren het artikel 191 van dat decreet, dat een regeling vaststelt over met het ambt onverenigbare activiteiten. Ook de andere artikelen in dat decreet over deontologische spelregels voor personeel blijven onverkort op hen van toepassing. Overeenkomstig artikel 193 van het decreet over het lokaal bestuur kan de gemeenteraad die spelregels nader uitwerken of aanvullende verplichtingen opleggen.

Artikel 39 (177 DLB)

Een gemeente kent een grote variatie aan retributies, boetes, terugvorderingen en belastingen, zoals parkeerretibuties, bibliotheekboetes, schoolinschrijvingsgeld,... Dit wijzigingsartikel expliciteert in artikel 177, eerste lid, 2°, van het decreet over het lokaal bestuur dat het debiteurenbeleid met betrekking tot de schuldvorderingen kan ingezet worden in het algemeen belang van armoedebestrijding.

Artikel 3, eerste lid, van het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding, beoogt de toegang van elke burger tot de economische, sociale en culturele grondwettelijke rechten, te waarborgen en armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting te voorkomen, te verminderen en op te lossen. Het komt de lokale overheden toe binnen hun lokaal beleid en de uitoefening van hun lokale bevoegdheden, bij te dragen aan deze doelstelling van algemeen belang en bijvoorbeeld initiatieven te nemen ter voorkoming van schuldopbouw in de strijd tegen armoede, (cfr. Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024, 7.1.13). De lokale overheden zijn autonoom bij het invullen van initiatieven hiertoe. Zo kunnen ze opteren voor een centralisatie van invorderingen over diensten heen, om een toename in invorderingskosten te voorkomen en in een centraal afbetalingsplan te voorzien voor burgers die zich in een situatie van armoede bevinden. De kwetsbare burger moet zo slechts één keer zijn verhaal doen en conform het only once principe worden zijn gegevens slechts éénmaal bij hem opgevraagd of bekomen via authentieke bronnen.

Dergelijke initiatieven van doelgroepgericht 'globaal debiteurenbeleid' kunnen de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk maken. Dit is onder meer het geval wanneer, teneinde financieel kwetsbare burgers of burgers in armoede te kunnen identificeren, de verwerking van persoonsgegevens, door consultatie van onder andere de authentieke bron van de Kruispuntbank van Sociale Zekerheid (KSZ), noodzakelijk is (conform het principe van de unieke gegevensinzameling, vermeld in artikel III.69 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018). De uitwisseling van persoonsgegevens van debiteuren over de verschillende stadsdiensten heen, brengt verder ook een verwerking van persoonsgegevens met zich mee. De verwerkingen van persoonsgegevens binnen deze initiatieven kaderen dan binnen een doelstelling

van algemeen belang^[1], namelijk de bestrijding en voorkoming van armoede. Als een lokaal bestuur een dergelijk initiatief onderneemt, zal het ook reglementen moeten vaststellen die, in lijn met de AVG, voorzien in een regelgevend kader waarin de gemeente rekening houdt met artikel 6.3 van de AVG en onder meer volgende essentiële elementen worden opgenomen:

- het doeleinde van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke.

Dergelijke inzet van het debiteurenbeleid is voorts ook van algemeen, maatschappelijk belang telkens deze vorderingen een gedragssturende doelstelling tot voorwerp hebben.

Artikel 40 (183 DLB)

In artikel 183, §2, van het decreet over het lokaal bestuur worden de subcomités toegevoegd bij de instanties die taken kunnen opleggen aan de maatschappelijk werker. Als de beslissingsbevoegdheid, vermeld in artikel 113 van het decreet over het lokaal bestuur, wordt toevertrouwd aan subcomités, moeten de subcomités ook taken kunnen opdragen aan de maatschappelijk werker. Dat is belangrijk omdat bij oprichting van subcomités het voltallige bijzonder comité voor de sociale dienst veel minder samenkomt.

Artikel 41 (185 DLB)

De wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen werd opgeheven bij wet van 23 maart 2019 tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en houdende diverse bepalingen. De wettelijke basis van een vereniging zonder winstoogmerk, is sindsdien terug te vinden in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Sinds 1 januari 2021 werd de Vlaamse Wooncode omgedoopt tot de "Vlaamse Codex Wonen van 2021" en werden tegelijk de sociale huisvestingsmaatschappij en het sociaal verhuurkantoor opgevolgd door een nieuwe vennootschap, namelijk de "woonmaatschappij". Een verwijzing naar de betrokken regelgeving ligt in lijn met de verwijzing naar de andere overheden die in artikel 185, §1, van het decreet over het lokaal bestuur worden benoemd en waaraan statutaire personeelsleden ter beschikking kunnen worden gesteld.

Woonmaatschappijen zijn overigens vennootschappen die door de lokale besturen worden gecontroleerd. Krachtens artikel 4.39/2, §2, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 beschikken de gemeenten en OCMW's die in het werkingsgebied van de woonmaatschappij liggen en aandeelhouder zijn van de woonmaatschappij, altijd

^[1] Zie art. 6 van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG

over meer dan 50% van het totale aantal stemrechten die verbonden zijn aan de aandelen beschikken.

De derde paragraaf van artikel 185 van het decreet over het lokaal bestuur wordt opgeheven en krijgt een nieuwe uitwerking in het artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur, ingevoegd door artikel 42 van dit ontwerp van decreet. Er werd voor een opsplitsing gekozen omdat paragraaf 1 en 2 van artikel 185 handelt over het ter beschikking stellen van personeelsleden in statutair dienstverband en paragraaf 3 handelt over het overdragen van zowel personeelsleden in contractueel als statutair dienstverband. Het ter beschikking stellen van personeel en het overdragen van personeel zijn twee totaal verschillende zaken en om elke verwarring te vermijden worden ze dan ook best in twee verschillende artikels uitgesplitst.

Artikel 42 (185/1 DLB)

In de eerste paragraaf van het nieuwe artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de opgeheven derde paragraaf van artikel 185 van dat decreet (zie artikel 41 van dit ontwerp van decreet) hernomen, zij het onder een andere redactie. Hij regelt, mét behoud en dus voorrang van andere wettelijke of decretale regelingen, de overdracht van zowel statutair als contractueel personeel tussen alle leden van de "gemeentelijke groep" (gemeente, haar OCMW, haar AGB, haar publieke OCMW-verenigingen, IGS). De overdracht is dus niet mogelijk tussen gemeenten onderling of tussen OCMW's onderling. Ook is het zo dat een gemeente geen personeel kan overdragen naar een OCMW-vereniging als de gemeente er geen deelnemer van is. Wat wel mogelijk is, is een overdracht van personeel van een intergemeentelijk samenwerkingsverband naar een ander in de veronderstelling dat het ene intergemeentelijk samenwerkingsverband deelneemt in het andere intergemeentelijk samenwerkingsverband.

Deze overdrachtregeling is geen zuivere herneming van artikel 185, §3. Ze behelst ook een uitsluiting van de decretale graden en de maatschappelijk werker enerzijds, en de implementatie van Europees recht anderzijds.

Omdat de zogenoemde decretale graden en de maatschappelijk werker sleutelposities innemen binnen de gemeente en het OCMW en ook decretaal verplichte ambten zijn binnen deze besturen, worden zij uitgesloten van overdracht.

Tot slot wordt in de overdrachtregeling de Europese richtlijn 2001/23/EG van de raad van 12 maart 2001 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen (hierna Europese richtlijn 2001/23/EG), omgezet. Op grond van die richtlijn behouden de personeelsleden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteiten, hun prestatieregeling, hun salarisschaal en hun rechten en verplichtingen zoals die vastgesteld zijn in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking (statuut). De overdracht kan ook geen reden voor ontslag zijn. De personeelsleden behouden daarnaast voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

In de tweede paragraaf wordt onder dezelfde voorwaarden de overdracht geregeld van contractueel personeel van een lid uit de gemeentelijke groep naar een vennootschap of vereniging naar privaat recht waarin dat lid deelneemt, met

uitzondering van de woonmaatschappij waarvoor de overdragende overheid geen aandeelhouder hoeft te zijn.

Elders in dit ontwerp van decreet wordt, waar dit nuttig voorkomt omwille van de leesbaarheid en gebruiksvriendelijkheid, verwezen naar dit artikel 185/1 om aan te geven dat het van toepassing is.

Artikel 43 (202 DLB)

In artikel 202, §1, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt verruimd wie als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld.

Ter garantie van een objectief en met kennis van zaken gevoerd tuchtonderzoek wordt de aanstelling van de tuchtonderzoeker uitgebreid naar 'een personeelslid in een openbare dienst'. Besturen kunnen op die manier iemand 'neutraal en deskundig' betrekken in het proces. Zo zou een beroep kunnen worden gedaan op de assessoren van de Vlaamse beroepsorganen binnen de diensten van de Vlaamse overheid, d.z. de raden van beroep tegen ongunstige evaluaties of tuchtstraffen bij statutaire Vlaamse personeelsleden. Een andere opportuniteit voor de besturen zou erin bestaan om samen te werken met andere besturen en een gezamenlijke tuchtambtenaar in te zetten, zoals dat ook met omgevingsambtenaren gebeurt. Hiermee kan ook verder ingezet worden op regiovorming. Het begrip "openbare dienst" moet in de formele zin (als rechtsvorm) worden begrepen en niet in de functionele zin (inhoudelijke afbakening). Een gemeentelijke vzw beantwoordt met andere woorden niet aan die benadering.

Artikel 44 (203 DLB)

In artikel 203 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de term "raadsman", die niet genderneutraal is, vervangen door "juridisch raadgever".

Er wordt een tweede lid toegevoegd, waarin het recht op bijstand van de tuchtverheid geëxpliciteerd wordt. Het is consequent om het recht op bijstand van een raadsman uitdrukkelijk toe te kennen aan het personeelslid en aan de tuchtverheid. Conform een opmerking hierover van de Raad van State moet het recht op bijstand in het eerste en het tweede lid op dezelfde wijze worden geformuleerd, om zodoende een gelijke decretale verankering van het recht op bijstand te creëren. Om die reden werd ook het eerste lid aangepast in die zin dat het gaat om een recht op bijstand voor de betrokkene tijdens de gehele procedure voor de tuchtverheid. Dit geldt dus niet uitsluitend voor de hoorzitting zelf, maar ook bijvoorbeeld bij de inzage van het tuchtdossier voorafgaand aan de hoorzitting. Dat is een aspect van de rechten van verdediging vermits het de betrokkene in staat stelt op die hoorzitting zijn verweer te voeren. Dit houdt evenwel niet in dat een recht wordt gecreëerd op bijstand tijdens het verhoor door de tuchtonderzoeker. Tijdens het vooronderzoek dat aan de eigenlijke tuchtprocedure voorafgaat, moeten immers de rechten van verdediging als algemeen rechtsbeginsel niet in acht worden genomen.

Artikel 45 (208 DLB)

In artikel 208, §2, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn toegevoegd voor het geval het om de ombudsman van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn gaat. Hij is bevoegd om die ombudsman preventief te schorsen bij hoogdringendheid.

In paragraaf 3 wordt de termijn om de preventieve schorsing bij hoogdringendheid te bevestigen, op veertien dagen gebracht in plaats van acht dagen en wordt geregeld dat de betrokkene vooraf door de tuchtverheid moet worden gehoord. De tuchtverheid zal op dat moment ook een beslissing nemen over het al dan niet inhouden van salaris.

Omdat zowel het horen als het bevestigen binnen dezelfde termijn van veertien dagen moet gebeuren in het geval van een preventieve schorsing bij hoogdringendheid, geldt het beginsel van de redelijke termijn voor de oproep om gehoord te worden en de ondertekening van het proces-verbaal daarover. Bij de bevestiging zal de tuchtverheid louter de hoogdringendheid bevestigen en vaststellen dat de voorwaarden van een preventieve schorsing verenigd zijn. Die procedure doet geen afbreuk aan het voorrecht van de tuchtverheid om een reguliere procedure van preventieve schorsing op te starten. Het is dus zeer raadzaam om de hoogdringendheid zonder inhouding van salaris en voor een korte duur te bevestigen. De beslissing houdende de verlenging van de preventieve schorsing kan dan volgens de reguliere procedure verlopen.

Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de vraag van het werkveld. De termijn van acht dagen bleek in de praktijk onwerkbaar voor de tuchtverheid om tijdig een hoorzitting te kunnen organiseren alvorens ze de preventieve schorsing bij hoogdringendheid die werd opgelegd door de algemeen directeur (en waar geen hoorplicht geldt) al dan niet te bevestigen.

Artikel 46 (218 DLB)

Omdat het organisatiebeheersingssysteem zowel betrekking heeft op de gemeente als op het OCMW, wordt in het tweede lid van artikel 218 van het decreet over het lokaal bestuur het woord 'gemeentelijke' opgeheven.

Artikel 47 (227 DLB)

De invoeging van een tweede lid in artikel 227 van het decreet over het lokaal bestuur verplicht de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen, met name het autonoom gemeentebedrijf en het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm, om een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van alle natuurlijke personen die een bestuurdersbevoegdheid hebben in het agentschap.

Artikel 48 (235 DLB)

Dit artikel heft de verplichting op van de gemeenteraad om kwijting te verlenen aan de bestuurders van het autonoom gemeentebedrijf na de goedkeuring van de rekeningen. In het geval dat de samenstelling van de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf identiek is aan die van de gemeenteraad, verleent die gemeenteraad in feite kwijting aan zichzelf. Hoewel kwijting een belangrijk

instrument is als bevestiging van het feit dat de bestuurders aan hun verplichtingen hebben voldaan, is deze kwijting niet noodzakelijk.

Dat geldt ook voor het geval waarbij de raad van bestuur niet samenvalt met de gemeenteraad maar daarvan een weerspiegeling is.

De gemeente beschikt immers over voldoende andere middelen om haar rechten ten overstaan van het autonoom gemeentebedrijf, te doen gelden (zie artikel 231 e.v. van het decreet over het lokaal bestuur: besluitenlijsten, beleidsrapporten, beheersovereenkomst, etc.). De wijziging belet niet dat de raad nog steeds deze kwijting zou verlenen.

Artikel 49 (239 DLB)

Met de wijziging van artikel 239 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een direct verband gelegd met het door artikel 42 van dit ontwerp van decreet ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting wordt daarom verwezen naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet).

Artikel 50 (247 DLB)

Met de wijziging van artikel 247 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een direct verband gelegd met paragraaf 2 van het ingevoegde artikel 185/1 (ingevoegd door artikel 42 van dit ontwerp van decreet) het decreet over het lokaal bestuur waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting wordt daarom verwezen naar de verduidelijking bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet). Omdat het hier telkens om een overdracht gaat naar een privaatrechtelijke rechtspersoon, is het enkel mogelijk om het contractueel personeel over te dragen vanuit de gemeente naar haar EVA of vanuit het OCMW naar het EVA waarin het OCMW deelneemt. De omgekeerde beweging, een overdracht van het EVA naar de gemeente of het OCMW, wordt hier niet geregeld omdat dit niet behoort tot de bevoegdheid van de decreetgever.

Artikel 51 (256 DLB)

Dit artikel voegt aan artikel 256 van het decreet over het lokaal bestuur een definitie toe over het begrip "krediet" in het kader van de beleids- en beheerscyclus van de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. Het betreft het bedrag voor ontvangsten en uitgaven binnen één boekjaar, dat de raad in het overzicht van de kredieten in de financiële nota van het meerjarenplan of de aanpassing ervan, toekent aan het uitvoerend orgaan.

Artikel 52 (257 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 257 van het decreet over het lokaal bestuur.

Het decreet over het lokaal bestuur bevat geen expliciete regeling om de kredieten voor het lopende jaar vast te stellen in het jaar zelf. In de situatie dat de gemeente en het OCMW op 1 januari geen vastgesteld meerjarenplan hebben, moeten ze de

kredieten voor het lopende boekjaar kunnen vaststellen in dat jaar zelf. Deze toevoeging verduidelijkt dat de besturen in die situatie hun meerjarenplan kunnen aanpassen om alleen de kredieten voor het lopende boekjaar vast te stellen.

Artikel 53 (258 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 258 van het decreet over het lokaal bestuur.

Het verduidelijkt dat gemeenten en OCMW's, naast de onderdelen van kredieten voor investeringen die door omstandigheden niet aangewend zijn in een bepaald boekjaar, ook de ongebruikte ontvangstenkredieten voor leningen en leasings en de resterende uitgavenkredieten voor toegestane leningen kunnen overdragen naar het daaropvolgende boekjaar.

De lokale besturen financieren hun investeringsuitgaven vaak met leningen of leasings. Voor een vlotte werking is het belangrijk dat ze, samen met de niet-gebruikte kredietgedeelten voor investeringsuitgaven, ook de niet-aangewende kredietgedeelten voor de financiering van die investeringsuitgaven kunnen overdragen. Bovendien moet het voor een gemeente of OCMW ook mogelijk zijn om niet-aangewende kredietgedeelten over te dragen voor de uitvoering van investeringen die derden, zoals een autonoom gemeentebedrijf, een welzijnsvereniging of een vzw, uitvoeren met toegestane leningen vanuit de gemeente of het OCMW.

Artikel 54 (269 DLB)

Dit artikel heft het derde lid van artikel 269 van het decreet over het lokaal bestuur op.

Het is niet logisch dat de gemeenteraad voor overheidsopdrachten in dwingende en onvoorziene omstandigheden kan beslissen over de uitgaven, inclusief de bevoegdheid voor het voeren van de plaatsingsprocedure, de gunning en de uitvoering van de overheidsopdracht. Die laatste drie elementen zitten ook in normale omstandigheden niet bij de raad, maar altijd bij het uitvoerende orgaan.

Door de opheffing van dit lid geldt ook bij dwingende en onvoorziene omstandigheden voortaan de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen onverkort overeenkomstig artikel 56, §3, 4° tot en met 6°, en artikel 56, §4, van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 55 (272 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 272, §1, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

De verregaande samenwerking tussen de gemeente en het OCMW dat de gemeente bedient, komt onder meer tot uiting in het voeren van een gezamenlijk thesauriebeheer. Om een efficiënter thesauriebeheer mogelijk te maken, moet de financieel directeur van de gemeente en het OCMW girale geldtransfers tussen rekeningen van beide rechtspersonen autonoom kunnen uitvoeren, d.w.z. zonder dat ze onderworpen zijn aan de verplichte dubbele handtekening van de algemeen en de financieel directeur.

Artikel 56 (286 DLB)

Het eerste lid van dit artikel voegt een aantal besluiten toe aan de opsomming van de publicatieplichtige besluiten in artikel 286, §1, van het decreet over het lokaal bestuur. Deze besluiten werden opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van het lokaal bestuur, betreffende de wijze waarop de reglementen en verordeningen van het lokaal bestuur worden bijgehouden in het register en betreffende de raadpleegbaarheid van de besluiten van de politiezones en hulpverleningszones. Gelet op een uniforme toezichtsregeling, is dit evenwel niet voldoende als rechtsgrond. Door de genoemde besluiten te vermelden in artikel 286 van het decreet over het lokaal bestuur, wordt de publicatie van deze besluiten meldingsplichtig in het kader van bestuurlijk toezicht (de toezichtsregeling verwijst immers naar artikel 286 van het decreet over het lokaal bestuur), en geldt voor wat betreft de regeling van de toezichtstermijn voor deze besluiten een gelijkaardige regeling als voor de overige publicatieplichtige besluiten, vermeld in dit artikel.

Het tweede lid van dit artikel voegt een punt 6° toe aan artikel 286, §2, van het decreet over het lokaal bestuur. De toevoeging zorgt ervoor dat, zoals dat het geval is met betrekking tot de toevoeging van de publicatieplicht voor de besluiten van het autonoom gemeentebedrijf waarin afgeweken wordt van de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel, er een publicatieplicht voor de voorzitter van het vast bureau geldt wat de welzijnsverenigingen waarvan de maatschappelijke zetel zich in de gemeente bevindt, betreft m.b.t. de besluiten van de welzijnsvereniging, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het OCMW-personeel.

Artikel 57 (290 DLB)

Dit artikel vult de leeswijzer in het tweede lid van artikel 290 van het decreet over het lokaal bestuur aan met "*gemeenteraad*" wordt gelezen als "*raad voor maatschappelijk welzijn*".

Het is noodzakelijk om deze zinsnede toe te voegen omdat er anders geen juridische basis is voor de raad voor maatschappelijk welzijn om de briefwisseling naar een ander adres te laten sturen dan naar 'de zetel van het OCMW'.

Artikel 58 (301 DLB)

Dit artikel vervangt het huidige artikel 301 van het decreet over het lokaal bestuur, waarbij de inhoud van het artikel wordt hernomen en geherstructureerd. Artikel 301 wordt ook verder geconformeerd aan de algemene verordening gegevensbescherming, in die zin dat een duidelijk decretaal kader wordt opgenomen voor de verwerking van persoonsgegevens van leidinggevende ambtenaren in het licht van de leidinggevendendatabank.

Het eerste lid verduidelijkt wat wordt verstaan onder de algemene verordening gegevensbescherming.

In het tweede lid, wordt opgesomd van welke personen de gegevens in de databank worden opgenomen.

In het derde lid wordt decretaal verankerd wie voor deze verwerking van persoonsgegevens als verwerkingsverantwoordelijke optreedt in de zin van de algemene verordening gegevensbescherming.

Verder, wordt in het vierde lid bepaald wat het doel is van de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de leidinggevendendatabank. Deze persoonsgegevens kunnen enkel verwerkt worden om dit doel te bereiken.

De gronden van de verwerking van persoonsgegevens, zijn opgenomen in het vijfde lid. De verwerking wordt uitgevoerd op grond van de decretale verplichting vervat in artikel 301 van het decreet over het lokaal bestuur, maar ook op grond van een taak van algemeen belang. Deze taak houdt de ontwikkeling in van een databank met enkele kerngegevens van de personen die de dagelijkse leiding hebben over een bestuur, zodat burgers en organisaties kunnen nagaan of de informatie die zij verkrijgen correct is en afkomstig is van de juiste persoon.

Het zesde lid somt de persoonsgegevens van de leidinggevende ambtenaren op die in de databank worden opgenomen.

Het zevende lid verduidelijkt dat de gegevens van de mandatarissen publiek toegankelijk worden gemaakt. Dit geldt niet voor het rijksregisternummer.

Wat de bewaartermijn betreft, verwijst het achtste lid naar het Bestuursdecreet dat voorschrijft dat deze gespecificeerd moet worden in selectieregels voor elke categorie van bestuursdocumenten. De selectieregels zijn terug te vinden in het toepasselijke informatiebeheersplan binnen de Vlaamse overheid.

Het laatste lid bepaalt ten slotte, dat de Vlaamse Regering de nadere uitvoering van dit artikel regelt. Zo wordt de regeling rond de leidinggevendendatabank verder uitgewerkt in het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende het gebruik van open standaarden door de lokale besturen en tot nadere regeling van de databank van de lokale mandatarissen en van de databank van de leidend ambtenaren.

Artikel 59 (310 DLB)

Dit artikel vervangt het tweede lid van artikel 310 van het decreet over het lokaal bestuur. De wijziging kadert in de digitalisering van de initiatieffase van de volksraadpleging. Er wordt geopteerd voor een toekomstbestendige bepaling. Deze laat aan de Vlaamse Regering toe om verschillende wijzen van communicatie (zowel analoog als digitaal) bij besluit te bepalen.

Artikel 60 (311 DLB)

Dit artikel brengt een aantal wijzigingen aan in artikel 311 van het decreet over het lokaal bestuur. Ze kaderen in de digitalisering van de initiatieffase van de volksraadpleging door voor de bestaande bepalingen een digitaalvriendelijke

omslag te maken. De wijzigingen laten een toekomstbestendige toepassing toe (zowel digitaal als analoog).

Zo wordt de verwijzing naar een - tot op heden analoog - formulier geschrapt.

De verzoeker kan ervoor opteren om de petitielijst in analoge of digitale vorm op te maken. Door het gebruik van meerdere petitielijsten toe te laten, kan de verzoeker er bijvoorbeeld voor opteren om naast een petitielijst op papier ook gebruik te maken van een petitielijst in elektronische vorm, hetgeen dus de facto betekent dat men op een hybride wijze handtekeningen kan verzamelen.

Verder wordt de opsomming van de persoonsgegevens in artikel 311, tweede lid, 4°, en derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur uitgebreid met de vermelding van het rijksregisternummer van de betrokkenen. Dit opent de mogelijkheid voor het gebruik van een digitaal verzoekschrift of petitielijst. In dat geval komt het rijksregisternummer immers mee met de digitale handtekening. Voor een petitielijst op papier biedt de vermelding van het rijksregisternummer een efficiëntiewinst bij de controle van handtekeningen door het college van burgemeester en schepenen. De verwerking van deze persoonsgegevens wordt gerechtvaardigd op basis van een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust. Op grond van artikel 313 van het decreet over het lokaal bestuur, moet het college namelijk onderzoeken of het verzoekschrift voldoet aan de vereisten, waaronder deze bepaald in artikel 311 van het decreet over het lokaal bestuur.

Er worden enkele tekstuele wijzigingen aangebracht om de regelgeving over de gemeentelijke volksraadpleging maximaal af te stemmen op de actuele regelgeving van de lokale en provinciale verkiezingen.

Tot slot kan de Vlaamse Regering nadere regels uitwerken waaraan het verzoekschrift of de petitielijst moet voldoen.

Artikel 61 (329/1 DLB)

Dit artikel biedt een decretaal kader voor de verwerking van persoonsgegevens in het licht van het bestuurlijk toezicht.

Het eerste lid verduidelijkt wat wordt verstaan onder de algemene verordening gegevensbescherming.

Tijdens de uitoefening van het bestuurlijk toezicht komen potentieel een waaier aan verschillende persoonsgegevens aan bod. In het tweede lid wordt verduidelijkt door wie deze gegevens verwerkt kunnen worden en het derde lid somt een aantal categorieën van de meest voorkomende persoonsgegevens op:

- Onder identificatiegegevens worden bijvoorbeeld de naam en voornaam begrepen;
- Contactgegevens kunnen adressen, telefoonnummers, e-mailadressen enz. omvatten;
- In sommige gevallen worden politieke gegevens van betrokken mandatarissen verwerkt. Tot welke partij of fractie een mandataris behoort is bijvoorbeeld relevant om de rechtmatigheid van de vertegenwoordiging in de gemeenteraadscommissies na te gaan;

- De laatste categorie van persoonsgegevens is een ruimere categorie, bedoeld om ook die persoonsgegevens te omvatten die verwerkt worden naar aanleiding van beslissingen of het handelen van (personeelsleden of mandatarissen van) een lokaal bestuur. Aangezien het bestuurlijk toezicht zowel betrekking heeft op klachten als bekendmakingen van beslissingen en ambtshalve opvragingen, moeten soms zeer uiteenlopende persoonsgegevens worden verwerkt.

Het bestuurlijk toezicht heeft ook betrekking op een aantal categorieën van personen, waarvan de voornaamste zijn opgesomd in het vierde lid:

- Om een klacht te kunnen behandelen zullen er een aantal persoonsgegevens van de indiener ervan worden verwerkt, voor zover relevant voor de dossierbehandeling of de inhoud van de klacht. Het gaat dan onder anderen om gewone burgers, maar ook mandatarissen kunnen een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid, bijvoorbeeld over een beslissing van hun lokaal bestuur of over de werking van dat bestuur;
- Een klacht kan bijvoorbeeld melding maken van de mandatarissen die een beslissing genomen hebben of personeelsleden van het lokaal bestuur die betrokken zijn bij een bepaald dossier of een beslissing. Daarnaast kan een klacht ook gaan over de werking van lokale besturen en worden bepaalde personen in het kader daarvan vernoemd;
- De toezichthoudende overheid gaat de rechtmatigheid na van beslissingen die aan haar worden gemeld, die zij ambtshalve opvraagt of die via een klacht worden aangevochten. In die beslissingen kunnen persoonsgegevens van bijvoorbeeld burgers, personeelsleden of mandatarissen worden vermeld die dan in het kader van het toezicht verwerkt worden.

Het vijfde lid verduidelijkt op basis van welke gronden deze persoonsgegevens kunnen worden verwerkt.

De verwerking wordt uitgevoerd op grond van een grondwettelijke verplichting die verder decretaal is uitgewerkt, maar ook op grond van een taak van algemeen belang, namelijk ervoor zorgen dat de toezichthoudende overheid het bestuurlijk toezicht kan uitoefenen.

De politieke opvattingen die in bepaalde gevallen verwerkt worden, zijn bekendgemaakt door de betrokken mandatarissen zelf wanneer zij zich verkiesbaar stellen voor de lokale verkiezingen, en opnieuw wanneer zij het mandaat effectief opnemen. Deze verwerking is ook toegelaten omwille van de hierboven vermelde reden van zwaarwegend algemeen belang. De gegevens worden enkel verwerkt wanneer dit noodzakelijk is voor het uitoefenen van het bestuurlijk toezicht en ze worden niet publiek toegankelijk gemaakt. De verwerking van politieke gegevens gaat dus niet verder dan nodig is.

De persoonsgegevens, vermeld in het derde lid, kunnen worden verwerkt voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van het bestuurlijk toezicht.

Wat de bewaartermijn betreft, verwijst het zesde lid naar het Bestuursdecreet dat voorschrijft dat deze gespecificeerd moet worden in selectieregels voor elke categorie van bestuursdocumenten. De selectieregels zijn terug te vinden in het toepasselijke informatiebeheersplan binnen de Vlaamse overheid.

Ten slotte regelt het zevende lid wie toegang heeft tot de persoonsgegevens.

Artikel 62 (336 DLB)

Dit artikel verduidelijkt artikel 336 van het decreet over het lokaal bestuur.

De vorige formulering deed vermoeden dat de toezichtregeling op de gemeenteoverheid volledig van toepassing was op de eengemeentezone en verschilde van de toezichtregeling van de meergemeentezone, wat niet het geval is.

Door de toevoegingen aan dit artikel wordt duidelijk gemaakt dat de toezichtregeling op de eengemeentezone identiek is aan de toezichtregeling op de meergemeentezone en dat de meldingsplicht van de gemeenteoverheid zoals bepaald in artikel 330 van het decreet over het lokaal bestuur niet van toepassing is op de een- en meergemeentezone. Zowel de politieraad van de meergemeentezone als de gemeenteraad die besluiten neemt over aangelegenheden van lokale politie van de eengemeentezone moeten binnen tien dagen nadat ze genomen zijn een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden verzenden aan de toezichthoudende overheid, zoals bepaald in artikel 337, §1, van het decreet over het lokaal bestuur.

De toepassing van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur wordt uitgesloten omdat de start van de termijn om klacht in te dienen tegen raadsbesluiten van een politiezone verschilt van de start van de termijn om klacht in te dienen tegen de besluiten van een gemeenteoverheid. Voor de raadsbesluiten van een politiezone wordt dit geregeld in artikel 337, §3, van het decreet over het lokaal bestuur. Door het uitsluiten van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur ontbreekt voor de raadsbesluiten van de politiezones een specifieke regeling over de stuiting van de termijn van toezicht door het indienen van een klacht. Artikel 63 van dit ontwerp van decreet dat een paragraaf 4 in artikel 337 van het decreet over het lokaal bestuur toevoegt, komt hieraan tegemoet.

Artikel 63 (337 DLB)

Dit artikel verduidelijkt artikel 337, §1, van het decreet over het lokaal bestuur. De toevoeging in de eerste paragraaf van dit artikel maakt duidelijk dat de gemeenteraad die besluiten neemt over aangelegenheden van lokale politie van de eengemeentezone net zoals de politieraad van de meergemeentezone binnen tien dagen nadat ze genomen zijn een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden moet verzenden aan de toezichthoudende overheid.

Artikel 62 van dit ontwerp van decreet sluit in artikel 336 van het decreet over het lokaal bestuur paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur uit waardoor voor de raadsbesluiten van de politiezones een specifieke regeling over de stuiting van de termijn van toezicht door het indienen van een klacht ontbreekt. De toevoeging van een paragraaf 4 in dit artikel 337 komt hieraan tegemoet.

Artikel 64 (339 DLB)

Dit artikel verduidelijkt artikel 339 van het decreet over het lokaal bestuur.

De toevoeging aan paragraaf 1 van dit artikel maakt duidelijk dat de meldingsplicht van de gemeenteoverheid zoals bepaald in artikel 330 van het decreet over het lokaal bestuur niet van toepassing is op de hulpverleningszones. De zoneraad moeten binnen tien dagen nadat ze genomen zijn een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden verzenden aan de toezichthoudende overheid, zoals bepaald in artikel 340, §1, van het decreet over het lokaal bestuur.

De toepassing van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur wordt uitgesloten omdat de start van de termijn om klacht in te dienen tegen besluiten van de zoneraad verschilt van de start van de termijn om klacht in te dienen tegen de besluiten van een gemeenteoverheid. Voor de besluiten van een zoneraad wordt dit geregeld in artikel 340, §3, van het decreet over het lokaal bestuur. Door het uitsluiten van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur ontbreekt voor de besluiten van de zoneraad een specifieke regeling over de stuiting van de termijn van toezicht door het indienen van een klacht. Artikel 65 van dit ontwerp van decreet dat een paragraaf 4 in artikel 340 van het decreet over het lokaal bestuur toevoegt komt hieraan tegemoet.

Artikel 65 (340 DLB)

Artikel 64 van dit ontwerp van decreet sluit in artikel 339 van het decreet over het lokaal bestuur de toepassing van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur uit waardoor voor de besluiten van de zoneraad een specifieke regeling over de stuiting van de termijn van toezicht door het indienen van een klacht, ontbreekt. De toevoeging van een paragraaf 4 in artikel 340 komt hieraan tegemoet.

Artikel 66 (345 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 345 van het decreet over het lokaal bestuur, dat betrekking heeft op de principiële beslissing tot samenvoeging. Concreet wordt bepaald dat deze gemeenteraadsbeslissing gepubliceerd dient te worden op de webtoepassing van de gemeenten.

Artikel 67 (347 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 347 van het decreet over het lokaal bestuur, dat betrekking heeft op het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging van de gemeenteraden. Concreet wordt bepaald dat deze gemeenteraadsbeslissing gepubliceerd dient te worden op de webtoepassing van de gemeenten.

Artikel 68 (347/1 DLB)

Dit artikel wordt ingevoegd om mogelijk te maken dat gelijktijdig twee of meer gemeenten worden samengevoegd en binnen die nieuwe gemeente districten worden opgericht of worden gewijzigd.

Die mogelijkheid bestaat zowel voor samen te voegen gemeenten die voor de fusie nog geen districtswerking kenden als voor samen te voegen gemeenten waarbij een of meerdere gemeente(n) voor de fusie wel al een districtswerking kende(n). In dat laatste geval kan het zowel gaan om een oprichting van een nieuw district of meerdere nieuwe districten op het grondgebied van die samen te voegen gemeente(n) waarop nog geen districten bestond(en), als om een wijziging van een bestaande districtsgrens of bestaande districtsgrenzen waarbij (een deel van) een bestaand district zou worden samengevoegd met (een deel van) het grondgebied van de samen te voegen gemeente(n) waarop nog geen districten bestond(en).

De procedure voor de oprichting en wijziging van districten is bepaald in het bijzonder decreet van 13 april 1999 betreffende de voorwaarden en de wijze van oprichting van binnengemeentelijke territoriale organen. Het voorgestelde artikel 347/1 van het decreet over het lokaal bestuur moet begrepen worden binnen de krijtlijnen zoals uiteengezet in het voormelde bijzonder decreet.

De grens van 100.000 inwoners die nodig is om districten te kunnen oprichten of wijzigen, wordt bepaald op 1 januari van het tweede jaar dat voorafgaat aan de samenvoegingsdatum. Als de samenvoegingsdatum op 1 januari 2025 plaatsvindt, dan wordt het inwonersaantal berekend op 1 januari 2023.

Als de samen te voegen gemeenten gezamenlijk beslissen tot de oprichting of wijziging van districten, moet hun gezamenlijke voorstel tot samenvoeging naast de elementen bepaald in artikel 347 van het decreet over het lokaal bestuur ook de volgende elementen bevatten:

1. de gebiedsomschrijvingen van de districten zoals vermeld in artikel 3, §1, van het bijzonder decreet van 13 april 1999. Die paragraaf bepaalt dat de gemeenteraden ten laatste op de vergadering waarop beslist wordt tot oprichting van districten, ook de gebiedsomschrijvingen van de districten bepalen. De procedure die hierbij gevolgd moet worden, staat beschreven in artikel 3 van het voormelde bijzonder decreet. Wanneer het gaat om een wijziging, dienen de vormvereisten uit artikel 3, §4, van datzelfde bijzondere decreet in acht genomen te worden.

2. de kadastrale gegevens waaruit de grenzen van de districten blijken. Deze gegevens staan toe het inwonersaantal van de districten correct te berekenen, onder meer met het oog op de districtraadsverkiezingen.

3. de bevoegdheden die aan de districtsbesturen worden overgedragen en de criteria betreffende de algemene en specifieke dotaties die aan de districtsbesturen zullen worden verstrekt, respectievelijk vermeld in artikel 3, §5, en artikel 4, §1, van het bijzonder decreet van 13 april 1999. Die paragrafen stellen dat de gemeenteraden ten laatste op de vergadering waarop beslist wordt tot oprichting van districten, bepalen welke bevoegdheden overgedragen worden aan de respectieve organen van de districten, met toepassing van artikel 134 van het decreet over het lokaal bestuur. Ook moeten de gemeenteraden op datzelfde ogenblik bepalen welke algemene en specifieke dotaties aan de districtsbesturen zullen worden verstrekt, met toepassing van artikel 141 van het decreet over het lokaal bestuur.

Onder 'gezamenlijk' voorstel tot samenvoeging wordt een 'identiek' voorstel verstaan. In concreto betekent dit dus meerdere gemeenteraadsbesluiten over

eenzelfde voorstel. De samen te voegen gemeenten moeten het dus eens zijn over de gebiedsafbakening, de bevoegdheidsoverdracht en de toekenning van dotaties, aangezien er hierover slechts één en identiek voorstel over kan bestaan. Over voormelde elementen moeten de verschillende gemeenteraden een beslissing nemen, ten laatste op die gemeenteraad waarop ze tot de oprichting van de districten beslissen.

In tegenstelling tot de aanduiding van de grenzen van de nieuwe gemeente, moet de aanduiding van de districtsgrenzen niet mee opgenomen worden in het ontwerp van samenvoegingsdecreet waarover artikel 348 van het decreet over het lokaal bestuur handelt. De oprichting van districten is namelijk een binnengemeentelijke bevoegdheid die exclusief toebehoort aan de gemeentebesturen.

Artikel 69 (347/2 DLB)

In een gemeente waarin districten opgericht worden of zijn, moet de gemeenteraad het maximaal aantal districtsraden bepalen in een gemeenteraadbeslissing die ten vroegste kan vallen op 1 januari van het jaar waarin de districtraadsverkiezingen vallen. Dit wordt bepaald in artikel 121 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

Naar analogie met dat artikel wordt nu bepaald dat de gemeenteraden die beslist hebben over hun gezamenlijke voorstel tot samenvoeging hierover ook gezamenlijke gemeenteraadsbeslissingen moeten nemen. Ook hier verwijst de 'gezamenlijke' beslissing naar een 'identieke' bepaling van het aantal districtsschepenen per district. In concreto betekent dit dus meerdere gemeenteraadsbesluiten over eenzelfde bepaling.

Aangezien het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging uiterlijk op 31 december van het tweede jaar dat voorafgaat aan de samenvoegingsdatum genomen moet worden en de bepaling van het maximale aantal districtsschepenen pas genomen kan worden op 1 januari van het jaar waarin de districtraadsverkiezingen plaatsvinden, kan de gezamenlijke bepaling over het maximale aantal districtsschepenen niet opgenomen worden in het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging. Als de samenvoegingsdatum op 1 januari 2025 valt, dan moet het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging uiterlijk op 31 december 2023 genomen worden. Het bevolkingsaantal op basis waarvan het maximum aantal districtsschepenen bepaald kan worden, is dat van 1 januari 2024, het jaar waarin de districtraadsverkiezingen plaatsvinden.

Artikel 70 (348 DLB)

In artikel 348, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt gesteld dat als de samen te voegen gemeenten niet tot hetzelfde provinciaal kiesdistrict behoren, het ontwerp van samenvoegingsdecreet ook de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 wijzigt. De formulering wordt aangepast. Het ontwerp van samenvoegingsdecreet zal immers steeds de nodige bepalingen over de aanpassing van de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet bevatten.

Artikel 71 (352 DLB)

Artikel 352 van het decreet over het lokaal bestuur bevat enkele specifieke bepalingen voor de eerste verkiezing van de gemeenteraad van de nieuwe gemeente. Met deze bepaling wordt de term "gemeentesecretarissen" vervangen door de term "algemeen directeurs".

Artikel 72 (353 DLB)

In artikel 353, §3, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur dat betrekking heeft op de installatie van de gemeenteraad van een nieuwe gemeente, wordt een verkeerde verwijzing rechtgezet.

Artikel 73 (374 DLB)

In artikel 374 van het decreet over het lokaal bestuur, dat de algemene principes bij een vrijwillige samenvoeging van gemeenten van toepassing maakt op een samenvoeging van de OCMW's, wordt verduidelijkt dat een verwijzing naar de oorspronkelijke gemeenten moet worden gelezen als een verwijzing naar de oorspronkelijke OCMW's.

Artikel 74 (379 DLB)

In artikel 379 van het decreet over het lokaal bestuur, dat de specifieke regels over de rechtspositieregeling bij een vrijwillige samenvoeging van gemeenten van toepassing maakt op een samenvoeging van de OCMW's, wordt verduidelijkt dat een verwijzing naar de oorspronkelijke gemeente moet worden gelezen als een verwijzing naar het oorspronkelijke OCMW en dat een verwijzing naar de gemeenteraad moet worden gelezen als een verwijzing naar de raad voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 75 (382/1 DLB)

Op basis van artikel 363 en 364 van het decreet over het lokaal bestuur wordt het voltallige personeel van de samengevoegde gemeenten van rechtswege overgedragen aan de nieuwe gemeente. Bovendien behoudt het personeelslid na overdracht naast de aard van het dienstverband ook zijn graad. Dit geldt ook voor de adjunct-algemeen directeur en de adjunct-financieel directeur. Naar analogie met artikel 382 van het decreet over het lokaal bestuur wordt daarom dit artikel ingevoegd om mogelijk te maken dat ook gewezen adjunct-algemeen directeurs en adjunct-financieel directeurs van een samengevoegde gemeente in een passende functie van niveau A kunnen worden ingeschaald in de nieuwe gemeente, het nieuwe OCMW, een verzelfstandigd agentschap van de gemeente, een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn of een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin de nieuwe gemeente of het nieuwe OCMW participeert.

Zo kan bijvoorbeeld ook voorkomen worden dat de betrokkenen in een (veel) groter bestuur dan dat waarvoor ze ooit zijn aangesteld, automatisch de vervanger worden van de algemeen respectievelijk financieel directeur.

Artikel 76 (396 DLB)

De toevoeging van een derde paragraaf aan artikel 396 van het decreet over het lokaal bestuur verplicht de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met

rechtspersoonlijkheid, met name de projectvereniging, de dienstverlenende vereniging en de opdrachthoudende vereniging om een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van alle natuurlijke personen die een bestuurdersbevoegdheid hebben in het samenwerkingsverband.

Artikel 77 (411 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 411 van het decreet over het lokaal bestuur zodat de bepaling over de neerlegging van de jaarrekeningen bij de Nationale Bank van België, en de afwijking daarvan in het geval de projectvereniging de BBC volgt, wordt geschrapt. Wie, wat en hoe bij de Nationale Bank moet neerleggen wordt bepaald in het Wetboek Economisch Recht.

Artikel 78 (420 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 420 van het decreet over het lokaal bestuur. De wijziging zorgt ervoor dat de gemeente bij haar toetreding tot een opdrachthoudende vereniging kan beslissen om niet toe te treden voor specifieke activiteiten of opdrachten. In dezelfde lijn, kan de deelnemende gemeente beslissen om niet aan te sluiten voor de nieuwe activiteiten of opdrachten bij een statutenwijziging tot uitbreiding van het doelstellingenkader. In voorkomend geval, betekent dit dat voor de niet 'geselecteerde' activiteiten of opdrachten, de regelgeving inzake overheidsopdrachten geldt.

Bij het ontbreken van de hoger vermelde beslissingen wordt verondersteld dat de gemeente voor alle activiteiten en opdrachten vermeld in de statuten toetreden of aangesloten is.

Artikel 79 (422 DLB)

Dit artikel maakt de voorwaarden waaronder een deelnemer kan uittreden uit een dienstverlenende of een opdrachthoudende vereniging ook van toepassing op een gedeeltelijke uittreding. Onder een gedeeltelijke uittreden wordt de uittreding begrepen voor specifieke activiteiten of opdrachten.

Artikel 80 (424/1 DLB)

Met de toevoeging van het nieuwe artikel 424/1 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een direct verband gelegd met het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet) van het decreet van 22 december 2017 waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet). Het personeel in statutair en contractueel dienstverband kan overgedragen worden naar een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging indien het bestuur waar het personeel vandaan komt deelnemer is in die vereniging. Het omgekeerde is ook mogelijk om personeel van die verenigingen over te dragen aan een deelnemend bestuur (inclusief een andere dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging).

Artikel 81 (426 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 426 van het decreet over het lokaal bestuur in die zin dat de statuten naast de duidelijk en beperkend omschreven maatschappelijke doelstellingen, het voorwerp moeten vermelden.

Het Wetboek van vennootschappen en verenigingen geldt als aanvullend recht voor de dienstverlenende en de opdrachthoudende verenigingen en verplicht de coöperatieve vennootschap om in zijn statuten zijn voorwerp te vermelden.

De intergemeentelijke samenwerking heeft als finaliteit de gemeenschappelijke behartiging van doelstellingen van gemeentelijk belang. De vermelding van die doelstellingen is essentieel om te vermijden dat de statuten zich beperken tot de vermelding van het voorwerp zonder duidelijk verband met de concrete doelstellingen van de vereniging.

Daarnaast wordt aan punt 5° toegevoegd dat de statuten per deelnemer de activiteiten en de opdrachten waarvoor hij is aangesloten moeten vermelden. Deze oplistings kan in het ledenregister bij de statuten worden opgenomen.

Artikel 82 (448 DLB)

Dit artikel machtigt de dienstverlenende en de opdrachthoudende vereniging om ook aan degene die de voorzitter van de raad van bestuur vervangt, een dubbel presentiegeld toe te kennen. Het dubbel presentiegeld is verbonden aan het voorzitterschap en wordt enkel toegekend aan de vervanger wanneer hij zetelt als voorzitter van de raad van bestuur.

Artikel 83 (458 DLB)

Dit artikel heft in het derde lid de woorden "van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging" telkens op.

Artikel 84 (474 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 474 van het decreet over het lokaal bestuur.

De wijziging, vermeld in punt 1°, verplicht de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn om een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van alle natuurlijke personen die een bestuurdersbevoegdheid hebben in een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn.

De wijziging, vermeld in punt 2°, machtigt de welzijnsvereniging om niet alleen aan de voorzitter van de raad van bestuur per vergadering een dubbel presentiegeld toe te kennen, maar ook aan diens vervanger.

De wijziging, vermeld in punt 3°, legt in paragraaf 4 van datzelfde artikel een direct verband met het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet) waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting kan verwezen worden

naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet). Zowel het personeel in statutair als in contractueel dienstverband kan overgedragen worden aan een welzijnsvereniging of een autonome verzorgingsinstelling, omdat dit publiekrechtelijke rechtspersonen zijn. Een overdracht aan de privaatrechtelijke verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, is enkel mogelijk voor het contractueel personeel.

Artikel 85 (488 DLB)

In paragraaf 1 van artikel 488 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de principiële band tussen de rechtspositieregeling van OCMW-personeel en de rechtspositieregeling van het personeel van de welzijnsvereniging niet langer aangehouden. De welzijnsvereniging had al de mogelijkheid om die band gemotiveerd achterwege te laten. Thans krijgt de vereniging de autonomie om die rechtspositieregeling eigenstandig in te vullen. De vereniging kan zich daarbij steeds laten inspireren door de rechtspositieregeling van OCMW-personeel of op federale (financierings)regels. Hier kan ook verwezen worden naar de toelichting bij artikel 87 (over artikel 499 van het decreet over het lokaal bestuur).

Paragraaf 2 en 3 worden samengevoegd tot een paragraaf waarin een direct verband wordt gelegd met paragraaf 1 van het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet), waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet). Door deze wijziging is het nog altijd mogelijk om personeelsleden van het OCMW, de gemeente, de welzijnsvereniging of een autonome verzorgingsinstelling die deelgenoot is van de welzijnsvereniging over te dragen. Ook de omgekeerde beweging (een overdracht van personeel van de welzijnsvereniging naar een van de besturen die deelgenoot is) is op basis van dit artikel mogelijk.

Artikel 86 (490 DLB)

In paragraaf 4 wordt het woord 'gemeente' vervangen door het woord 'welzijnsvereniging'. De voorzitter van het vast bureau is verantwoordelijk voor de publicatie van de jaarrekening van de welzijnsvereniging op de website van de 'zetelgemeente' maar de melding daarover aan de toezichthoudende overheid gebeurt door de welzijnsvereniging.

Artikel 87 (499 DLB)

Dit artikel heft de automatische koppeling op van de rechtspositieregeling van het personeel van de autonome verzorgingsinstelling aan de rechtspositieregeling van het personeel van het OCMW van de zetel van de vereniging.

Daardoor is de autonome verzorgingsinstelling niet langer verplicht iedere rechtspositieregeling van dat "zetelbestuur" op te volgen en daarvan telkens af te wijken wanneer het specifieke karakter van de autonome verzorgingsinstelling dat vereist. Omwille van de ziekenhuis context en navenante federale ziekenhuisregelgevingen is dat laatste eerder regel dan uitzondering. Voortaan kan

de autonome verzorgingsinstelling de rechtspositieregeling van het personeel autonoom vaststellen. Het onderhandelingscomité C1 blijft bevoegd voor overleg en onderhandelingen over de rechtspositieregeling van de autonome verzorgingsinstelling voor zover de materie aan het comité C1 moet worden voorgelegd.

Hierdoor is er een verschil in behandeling tussen een welzijnsvereniging en een autonome verzorgingsinstelling, en eveneens een verschil in behandeling tussen het personeel van deze twee verenigingen. Volgens vaste rechtspraak, o.m. van het Grondwettelijk Hof, sluiten de grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-discriminatie niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel en met de aard van de terzake geldende beginselen.

Dergelijke verantwoording is aanwezig, gelet onder meer op de specificiteit van de taken die een autonome verzorgingsinstelling (AV) heeft ten opzichte van een welzijnsvereniging. Een AV kan enkel opgericht worden met het oog op de exploitatie van een ziekenhuis of van een gedeelte van een ziekenhuis, dit in tegenstelling tot de oprichting van een welzijnsvereniging. Een welzijnsvereniging kan opgericht worden om een van de opdrachten uit te voeren die aan de centra voor maatschappelijk welzijn zijn toevertrouwd en voor leidinggevende, staf-, expert- en managementfuncties. Het zijn dus twee totaal verschillende publieke verenigingen.

Verder kan ook worden verwezen naar het andere soort van 'klanten' dat door een AV wordt bediend ten opzichte van een welzijnsvereniging. Ook is een andere behandeling redelijk verantwoord gelet op de subsidieregelingen die een andere behandeling vereisen. Ziekenhuisactiviteiten zorgen voor een andere (federale) financieringsstroom en andere (federale) regelgevingen. Zowel de financiering als de regelgeving zorgen voor andere arbeidsvoorwaarden en een ander statuut dan voor de personeelsleden die tewerkgesteld zijn in een welzijnsvereniging. Hierdoor is de plaatselijke rechtspositieregeling van een welzijnsvereniging niet te vergelijken met die van een autonome verzorgingsinstelling, waardoor het niet meer te verantwoorden valt om die aan elkaar te koppelen, laat staan te koppelen aan die van het OCMW. Bovendien heeft het ook geen zin om de Vlaamse Regering de bevoegdheid te geven om grenzen vast te leggen inzake de rechtspositieregeling van het personeel van een autonome verzorgingsinstelling, omdat deze telkens gelinkt zullen moeten worden met de (meestal) federale regelgeving inzake ziekenhuisfinanciering, waaraan die verenigingen zich toch reeds dienen te houden. Het is dan ook logisch om de rechtspositieregeling van het personeel van een ziekenhuis te laten vaststellen door het bevoegde orgaan van de vereniging zonder dat hiervoor grenzen vastgesteld worden door de Vlaamse Regering.

Tenslotte is het ook zo dat de autonome verzorgingsinstelling de regels van de beleids- en beheerscyclus niet dienen toe te passen, dit in tegenstelling tot de welzijnsverenigingen.

De beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie zijn derhalve niet geschonden.

Artikel 88 (500 DLB)

In overeenstemming met artikel 87 van dit ontwerp van decreet past dit artikel, artikel 500 van het decreet over het lokaal bestuur aan door de onderwerping aan de rechtspositieregeling van het OCMW van de zetel van de vereniging en de verplichting tot de publicatie van de besluiten tot afwijking daarvan toe te voegen aan de lijst van bepalingen die niet toepassing zijn op autonome verzorgingsinstelling.

Artikel 89 (503 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 503 van het decreet over het lokaal bestuur dat handelt over de verplichte vermeldingen in de statuten van de ziekenhuisvereniging.

In eerste instantie worden een aantal technische wijzigingen doorgevoerd in punt 3° en 4° van artikel 503. Zo worden de verwijzingen naar de gecoördineerde ziekenhuiswet van 7 augustus 1987 vervangen door verwijzingen naar de gecoördineerde ziekenhuiswet van 10 juli 2008. In lijn met die laatste wet, moet de term 'geneesheren' worden vervangen door 'artsen'.

Er wordt verduidelijkt in punt 6° van artikel 503 dat de leden van een ziekenhuisvereniging ervoor kunnen opteren om zelf het mandaat van bestuurder op te nemen of om een natuurlijke persoon als bestuurder voor te dragen. Op die manier kan de ziekenhuisvereniging zich conformeren aan het Wetboek van vennootschappen en verenigingen dat bepaalt dat een bestuurder-rechtspersoon zich slechts kan laten vertegenwoordigen door één natuurlijke persoon als vaste vertegenwoordiger.

Verder wordt in punt 7° van artikel 503 de verdeelsleutel voor het stemmenaantal in de algemene vergadering en in de andere beheersorganen uitgebreid tot alle naar economische maatstaven waardeerbare vormen van inbreng verbonden aan het ingebrachte ziekenhuis.

Artikel 90 (505 DLB)

Met deze wijziging wordt een direct verband gelegd met paragraaf 2 van het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet) waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet).

Om misverstanden hierover uit te sluiten wordt hier nog eens bevestigd dat het niet zo is dat omdat hier enkel gesproken wordt over terbeschikkingstelling van statutair personeel, dit impliceert dat de terbeschikkingstelling van personeel in contractueel dienstverband uitgesloten of verboden zou zijn. Zo zijn en blijven de elders vastgestelde terbeschikkingstellingsregelingen onverkort van toepassing. Zo blijft bijvoorbeeld de federale regelgeving van toepassing die is voorzien in artikel 60, §7 OCMW-wet: "(...) In afwijking van de bepalingen van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers kunnen de werknemers aangeworven door de centra krachtens een arbeidsovereenkomst, met toepassing van het tweede lid van deze paragraaf, door deze centra ter

beschikking worden gesteld van privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersonen, de externe gebruikers genaamd." Zo blijft ook artikel 61 van de OCMW-wet gelden: "(...) In afwijking van de bepalingen van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, kunnen de werknemers verbonden krachtens een arbeidsovereenkomst met de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met toepassing van dit lid, door deze centra ter beschikking worden gesteld aan de partners die met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een overeenkomst hebben gesloten op basis van onderhavige organieke wet." Dezelfde verduidelijking kan ook gelden bij artikel 91 van dit ontwerp van decreet.

Deze wijziging heft eveneens de omschrijving van de inbreng op. Wat onder de inbreng in een ziekenhuisvereniging begrepen moet worden is vermeld in artikel 503, §2 van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 91 (511 DLB)

Met deze wijziging wordt een direct verband gelegd met paragraaf 2 van het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet) waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Zie daarom de verduidelijking bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet).

Artikel 92 (514 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 514, §2, van het decreet over het lokaal bestuur in die zin dat de noodzaak om samen te werken met een private partner in het kader van de oprichting van een woonzorgvereniging of op de toetreding tot een woonzorgvennootschap, niet langer aangetoond moet worden.

In de praktijk is gebleken dat die noodzaak quasi niet afdoende te motiveren valt. Voortaan moet niet langer de noodzaak maar de meerwaarde van de samenwerking met de private partner aangetoond worden naast de meerwaarde van deze samenwerking in een privaatrechtelijke rechtspersoon.

Die samenwerking kan bijvoorbeeld een meerwaarde bieden omwille van de nabijheid of de complementariteit van de dienstverlening van de private partner.

Artikel 93 (516 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 516 van het decreet over het lokaal bestuur en strekt ertoe te verduidelijken dat ingevolge de rechtstreekse verkiezing van schepenen, de regeling aangaande het initiatiefrecht over de coalitievorming, niet van toepassing is op de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Artikel 94 (517 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 517 van het decreet over het lokaal bestuur en verduidelijkt dat het gewijzigde artikel 30 van het decreet over het lokaal bestuur niet van toepassing is op de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op

18 juli 1966. Artikel 30 van het decreet over het lokaal bestuur betreft een genderregeling (de zogenaamde 'genderschepen' buiten de raad). Een genderregeling is niet verenigbaar met de rechtstreekse verkiezing van schepenen die geldt in de genoemde gemeenten.

Artikel 95 (519 DLB)

In artikel 519 wordt een tweede lid toegevoegd dat het mogelijk maakt om een tijdelijk afwezige schepen in de randgemeenten en de gemeente Voeren te vervangen.

In artikel 49, §2, tweede lid van het decreet over het lokaal bestuur is voorzien in een mogelijke vervangingsregeling voor een tijdelijk afwezige schepen. Deze regeling is niet van toepassing op de randgemeenten en de gemeente Voeren. In de Nieuwe Gemeentewet is evenmin voorzien in een vervangingsregeling voor een tijdelijk afwezige schepen van deze gemeenten (bijv. wegens vakantie of omwille van ziekte). Deze wijziging vult die lacune op.

Als het bestuur van een randgemeente of de gemeente Voeren een tijdelijk afwezige schepen wil vervangen, dan dient daarbij rekening te worden gehouden met de rechtstreekse verkiezing van de schepenen. Als het bestuur een tijdelijke vervanger wil aanduiden, dan moet dit de vervanger zijn die overeenkomstig artikel 15, §2, achtste lid Nieuwe Gemeentewet de eerste opvolger is van de verkozen schepen.

De tijdelijke vervanging is niet mogelijk voor een schepen die overeenkomstig artikel 13bis van de Nieuwe Gemeentewet aangewezen-burgemeester wordt. De aangewezen-burgemeester kan als hij al als schepen was verkozen, in geen enkel geval worden vervangen tot er een burgemeester is benoemd.

Artikel 96 (531 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 531, §1, van het decreet over het lokaal bestuur zoals dit van toepassing zal zijn na de inwerkingtreding van artikel 123 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie en heeft tot doel een aantal foutieve verwijzingen te corrigeren.

In het derde lid van artikel 531, §1, van het decreet over het lokaal bestuur worden de foutieve verwijzingen naar artikel 203, derde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 en artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges vervangen door een verwijzing naar artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

In het vierde lid van artikel 531, §1, van het decreet over het lokaal bestuur wordt een foutieve verwijzing naar artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges vervangen door een verwijzing naar artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 97 (536 DLB)

In artikel 536, §2, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt de verwijzing naar het presentiegeld voor het bijwonen van de vergaderingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst geschrapt omdat er geen bijzonder comité voor de sociale dienst geïnstalleerd wordt in Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en deze verwijzing aldus zonder voorwerp is.

Daarnaast worden in paragraaf 4 de verzekeringen die het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn moet afsluiten om de aansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van haar leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, bij de normale uitoefening van het mandaat, afgestemd op de aansprakelijkheidsregeling uit artikel 17, §5, van het decreet over het lokaal bestuur zoals die reeds van toepassing is op de gemeenteraadsleden overeenkomstig artikel 516 van het decreet over het lokaal bestuur. Voor een nadere toelichting over deze aansprakelijkheidsregeling, wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5 van dit ontwerp van decreet.

Tot slot wordt een nieuwe paragraaf 5 toegevoegd waardoor de regeling uit artikel 17, §6, van het decreet over het lokaal bestuur wordt doorgetrokken naar de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn onder dezelfde voorwaarden.

Artikel 98 (539 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 539 van het decreet over het lokaal bestuur.

De regeling inzake de constructieve motie van wantrouwen is niet van toepassing op de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Daarenboven kan er geen bijzonder comité voor de sociale dienst geïnstalleerd worden in Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Aan artikel 539 van het decreet over het lokaal bestuur wordt daarom een zinsnede toegevoegd teneinde te verduidelijken dat de regeling van punt 18°, dat verwijst naar artikel 104 van het decreet over het lokaal bestuur (constructieve motie van wantrouwen tegen voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst) niet mag worden doorgetrokken naar de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Artikel 99 (544 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 544, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur. Meer concreet wordt verduidelijkt dat enkel de bevoegdheden, vermeld in artikel 113, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur uitgeoefend kunnen worden door het vast bureau in de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Artikel 100 (548 DLB)

In artikel 548, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt de bepaling opgeheven waardoor de vergoedingen van de burgemeester en schepenen eveneens hun opdracht als voorzitter of lid van het vast bureau, of voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst omvatten. In Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, is de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn namelijk van rechtswege de voorzitter van het vast bureau en is er geen bijzonder comité voor de sociale dienst waardoor deze bepaling in het tweede lid zonder voorwerp was.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie

Artikel 101 (121 DLD => 525 DLB)

Dit artikel vervangt de wijziging aangebracht door artikel 121 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie, aan het artikel 525 van het decreet over het lokaal bestuur.

De vervanging strekt ertoe te verduidelijken dat artikel 62, eerste lid, 2°, e) van het decreet over het lokaal bestuur – waarin de benoeming van de nieuwe burgemeester na aanneming van de constructieve motie van wantrouwen wordt geregeld – niet van toepassing is in de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Artikel 520 van het decreet over het lokaal bestuur regelt namelijk dat de procedure tot de aanneming door de gemeenteraad van een constructieve motie van wantrouwen niet op genoemde gemeenten van toepassing is, (als gevolg van de federale bijzondere regelingen die gelden voor die gemeenten, inzonderheid wat betreft de rechtstreekse verkiezing van de schepenen en aanduiding van de burgemeester).

Om technische redenen moet deze wijziging aangebracht worden in het decreet van 16 juli 2021.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepalingen

Artikel 102

Dit artikel heft paragraaf 5 en 6 van artikel 10 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn op. Deze paragrafen werden onbedoeld niet mee opgeheven door artikel 578 van het decreet over het lokaal bestuur. Deze vergissing wordt nu alsnog rechtgezet.

Artikel 103

Artikel 41 van de Nieuwe Gemeentewet heeft betrekking op de overtreding van artikel 165 van het decreet over het lokaal bestuur. Gelet op de opheffing van artikel 165 door artikel 38 van dit ontwerp van decreet, wordt deze bepaling zinledig. Vandaar dat ook artikel 41 van de Nieuwe Gemeentewet wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepaling

Artikel 104

In de gemeenten waar sinds de inwerkingtreding van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de versterking van de lokale democratie, al een collectieve motie van wantrouwen is aangenomen, worden de commissies opnieuw samengesteld als door de aanneming van de collectieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Afdeling 3. Inwerkingtreedingsbepaling

Artikel 105

Het principe is dat dit ontwerp van decreet in werking treedt op de tiende dag na de datum van bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Hierop zijn echter een aantal uitzonderingen. Deze uitzonderingen staan vermeld in het eerste tot en met vierde lid van dit artikel. Op grond van deze uitzonderingen zullen artikelen respectievelijk in werking gesteld worden op 13 oktober 2024 en op 1 december 2024 en wordt een specifieke inwerkingtreding geregeld voor die gemeenten en districten waar voor 13 oktober 2024 een collectieve motie wordt ingediend. Daarnaast stelt de Vlaamse Regering de inwerkingtreding vast van twee artikelen.

De artikelen vermeld in het eerste lid moeten met het oog op de algehele vernieuwing van de bestuursorganen in december 2024 na de verkiezing in werking treden op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen, georganiseerd op 13 oktober 2024.

De artikelen vermeld in het tweede lid moeten in werking treden voordat de installatievergadering plaatsvindt, dit is op een van de eerste vijf werkdagen van december.

In afwijking van het eerste en tweede lid, treden in die gemeenten en districten waar voor 13 oktober 2024 maar ten vroegste op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad een collectieve constructieve motie van wantrouwen wordt ingediend, de bepalingen met betrekking tot de eedaflegging van de schepenen en de aanduiding van de burgemeester, in werking op de dag van de indiening van de motie.

De inwerkingtreding van de artikelen 59 en 60 over de volksraadpleging wordt nader bepaald door de Vlaamse Regering. Het is de bedoeling dat de huidige regeling en de nieuwe regeling die digitalisering beoogt en via een nieuw besluit wordt uitgewerkt, zonder lacune op elkaar aansluiten.

Onderstaand schema ter verduidelijking:

Principe: 10 dagen na de datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad			
Uitzonderingen:			
Art. WD	Art. DLB	Inhoud	Inwerkingtreding
2	4, §3, 2 ^{de} lid	Berekening wedden o.b.v. bevolkingsaantallen 1 december van verkiezingsjaar	1 dec 2024
3	6, §3, 2 ^{de} lid	Eedaflegging voorzitter installatievergadering in handen van oudste gemeenteraadslid	1 dec 2024
12	44, 1 ^{ste} lid	Eedaflegging schepenen in handen van voorzitter gemeenteraad i.p.v. burgemeester	1 dec 2024
16	58, §1	Regeling aanduiding burgemeester bij verkozenen grootste fractie met gelijk aantal stemmen + regeling aanduiding burgemeester bij gemeente zonder gemeenteraadsverkiezing	13 okt 2024
27	122, 1 ^{ste} lid	Aanpassing doorvertaling districten gelet op wijziging art 44 DLB (eedaflegging in handen van voorzitter gemeenteraad)	1 dec 2024
28	123	Aanpassing doorvertaling districten gelet op wijziging art 58 DLB (aanduiding burgemeester bij verkozenen grootste fractie met gelijk aantal stemmen)	13 okt 2024
59-60	310-311	Faciliteren van digitale initiatieffase van volksraadpleging	Via BVR
93	516	Aanpassing kruisverwijzing: initiatiefrecht niet van toepassing (Rand & Voeren)	13 okt 2024
94	517	Aanpassing kruisverwijzing: geen schepenen buiten de raad (Rand & Voeren)	13 okt 2024
96	531, §1	Aanpassing kruisverwijzing DBRC/LPKD (Rand & Voeren)	13 okt 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS